

JAARVERSLAGGEVING 2022

april 2023

INHOUDSOPGAVE

Pagina

Paragraaf I	Bestuursverslag	3
Paragraaf II	Bestuur	22
Paragraaf III	Jaarrekening	24
	1. Balans per 31 december 2022	25
	2. Staat van baten en lasten 2022	26
	3. Kasstroomoverzicht over 2022	27
	4. Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	28
	5. Toelichting op de balans	34
	6. Toelichting op de staat van baten en lasten	40
	7. WNT-verantwoording	46
	8. Vaststelling en goedkeuring	48
Paragraaf IV	Overige gegevens	49
	Bijlage 1 Specificatie materiële vast activa	51
	Controleverklaring	52

Paragraaf I

Bestuursverslag

Verslag Raad van Toezicht

Samenstelling Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht bestond in 2022 uit de volgende zes leden: Ellen Knippers, Saida Nhass (vanaf 1 juli 2022), Marc van Opstal (tot 10 juni 2022), Ruud Rottier, Annemieke van de Ven (vicevoorzitter) en Stan Vloet (voorzitter).

Hoofdlijnen

In 2022 kwamen in de Raad van Toezicht diverse thema's en onderwerpen aan de orde, de focus van de Raad van Toezicht was daarbij vooral gericht op:

- het strategisch beleid en waar nodig bijstellingen daarin;
- een goede en tijdige realisatie van de dienstverlening;
- de samenwerking en de verbinding van Farent met externe belanghebbenden, waarbij samenwerkingsverbanden en -contracten extra aandacht vereisen in het kader van toezicht;
- een gezonde, toekomstbestendige bedrijfsvoering;
- naleving van wet- en regelgeving.

De Raad van Toezicht reflecteert op en ondersteunt de keuzes die door de bestuurder zijn gemaakt rond bovengenoemde thema's. Daarbij is primair gekozen voor een constructieve en intensieve samenwerking met daarbinnen een proactieve, ontwikkelingsgerichte en flexibele houding.

Afstemming met de overlegorganen

De Raad van Toezicht onderhoudt regelmatig contact met de Ondernemingsraad, de Cliëntenraad en het Managementteam.

Toezicht op besturing

In het reglement is 'besturing' nadrukkelijk opgenomen als onderwerp van toezicht. Dit om het toezichthouderschap breder te richten dan enkel op het functioneren van de bestuurder en beter te kunnen anticiperen op externe ontwikkelingen. Op deze wijze wordt toezicht gehouden op de totale organisatie. Daarbij is de visie van de Raad van Toezicht het proactief, nabij en betrokken invulling geven aan toezicht houden: wat zijn belangrijke maatschappelijke ontwikkelingen en wat is daarvan de betekenis voor de koers van Farent?

Geregeld wordt nagegaan of de competenties binnen de Raad van Toezicht nog passend zijn en welke aanvullende ontwikkeling daarin eventueel gewenst is. In dat kader namen leden van de Raad van Toezicht deel aan cursussen, (regionale) bijeenkomsten en workshops van o.a. de vereniging van toezichthouders in zorg en welzijn (NVTZ), gericht op een 'update' van kennis en vaardigheden ten behoeve van het eigen functioneren en van de raad als geheel.

In 2021 hadden de Raad van Toezicht en de bestuurder zich onder begeleiding van prof. dr. ir. Goodijk al verdiept in het onderwerp 'samenwerkingsverbanden'. In het verlengde hiervan was, tijdens een heisessie onder begeleiding van prof. dr. Camps, 'strategievorming' het verdiepingsonderwerp in 2022.

De Raad van Toezicht heeft het functioneren van de bestuurder geëvalueerd. Hierbij is de inbreng van de bovengenoemde overlegorganen meegenomen om tot een goed totaalbeeld te kunnen komen.

Reguliere onderwerpen

Jaarlijks informeert de Raad van Toezicht zich over de uitvoering van werkzaamheden van Farent. Na een periode van corona konden in 2022 de jaarlijkse werkbezoeken weer fysiek plaatsvinden. Alle leden van de Raad van Toezicht hebben initiatieven van Farent bezocht en zijn hierbij door bevroegen medewerkers geïnformeerd over hun werk. Mede hierdoor hadden de leden inhoudelijk contact met de uitvoering en hebben ze van dichtbij bevestigd gekregen hoe waardevol het werk van Farent voor cliënten en wijkbewoners is.

In aanwezigheid van de accountant heeft de Raad van Toezicht de jaarrekening 2021 goedgekeurd. Andere besluiten van de Raad van Toezicht betroffen: het jaarverslag 2021, de doorontwikkeling van de topstructuur, vaststelling Informatieprotocol, beëindiging deelname samenwerkingsverband Heusden (per 1-1-2023) en de begroting 2023.

De Raad van Toezicht heeft in 2022 een zelfevaluatie gedaan en de daaruit voortvloeiende verbeterpunten zijn reeds geïmplementeerd. De Raad van Toezicht heeft 5 keer als gehele raad vergaderd en daarnaast meerdere keren in specifieke samenstellingen bijeengewoest, zoals de Auditcommissie (bestaande uit de heer Rottier en mevrouw van de Ven) en de Remuneratiecommissie (bestaande uit mevrouw Van de Ven en de heer Vloet).

Samenstelling Raad van Toezicht

Het rooster van aftreden van de Raad van Toezicht per 31 december 2022 is als volgt:

Naam:	Datum benoeming RvT Juvans/ Welzijn Divers	Datum benoeming RvT Farent	Datum herbenoeming	Datum aftreden
R.W.M. (Ruud) Rottier Lid	15-4-2015	1-1-2019	15-4-2019	01-07-2023*
J.M.H. (Annemieke) van de Ven Vicevoorzitter	15-4-2015	1-1-2019	15-4-2019	01-07-2023*
E.W.A. (Ellen) Knippers Lid	1-10-2015	1-1-2019	1-10-2019	1-10-2023
T.L. (Stan) Vloet Voorzitter	n.v.t.	1-1-2019	1-1-2023	1-1-2027
S. (Saida) Nhass Lid	n.v.t.	1-7-2022	1-7-2026	1-7-2030

* De RvT heeft om redenen van continuïteit ermee ingestemd dat de oorspronkelijke datum van aftreden (15-04-2023) van de heer Rottier en mevrouw van de Ven is gewijzigd in 01-07-2023.

Namens de Raad van Toezicht,

T.L. Vloet – voorzitter Raad van Toezicht

Verslag Raad van Bestuur

1. Statutaire doelstelling, missie, beleid en diensten van Stichting Farent

Juridische entiteit

De organisatie Farent is een zelfstandig rechtspersoon met de stichting als juridische entiteit en heeft de ANBI-status. De stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel, onder nummer 73600776.

Statutaire doelstelling

Stichting Farent is een organisatie voor sociaal werk. Farent bevordert de sociale samenhang, de mantelzorg, het vrijwilligerswerk, de toegankelijkheid van voorzieningen, diensten en ruimten voor burgers, veiligheid en leefbaarheid in de gemeenten waar zij voorzieningen aanbiedt, alsmede het voorkomen en het bestrijden van huiselijk geweld. Farent ondersteunt de zelfredzaamheid en participatie van burgers zoveel mogelijk in de eigen leefomgeving, direct of indirect, in de ruimste zin van het woord.

Missie

Farent wil dat mensen naar vermogen mee kunnen doen en goed met elkaar samenleven. Farent ondersteunt bewoners individueel en collectief om de kwaliteit van leven in de wijk, het gezin of voor het individu te verbeteren, zodat er een vitale, leefbare en veilige samenleving ontstaat. Een samenleving waar mensen verantwoordelijkheid nemen voor een goede leefomgeving, voor het welzijn van mede-wijkbewoners die ondersteuning nodig hebben, een samenleving waar mensen maatschappelijk bijdragen, zichzelf kunnen redden en er ruimte is voor ontwikkeling van hun talenten. Farent heeft daarbij extra aandacht voor (de meest) kwetsbare mensen, met chronische problematiek, die minder of niet zelfredzaam zijn.

Omvang en diensten

Met een organisatie van 260 professionals en ruim 900 vrijwilligers is Farent werkzaam voor alle inwoners van 's-Hertogenbosch en 11 gemeenten in De Meierij en Midden-Brabant. Farent biedt een breed palet aan dienstverlening, van individuele ondersteuning met diensten als maatschappelijk werk, schoolmaatschappelijk werk, crisisinterventie, mantelzorgondersteuning en vrijwillige thuishulp, tot collectieve ondersteuning van buurtinitiatieven, kinder- en jongerenwerk, dagbesteding voor ouderen en thematisch groepswork. De dienstverlening van Farent is vrij toegankelijk en werkt zoveel mogelijk preventief. Versterken van de draagkracht van het individu, de sociale netwerken en sociale cohesie in buurten en wijken staan voorop.

Dichtbij mensen

Farent is actief in de regio 's-Hertogenbosch, De Meierij en Midden-Brabant. Onze medewerkers zijn dagelijks in verbinding met bewoners, samenwerkingspartners en opdrachtgevers in de gemeenten Boxtel, 's-Hertogenbosch, Heusden, Hilvarenbeek, Loon op Zand, Oisterwijk, Maasdriel, Meierijstad (Schijndel), Sint-Michielsgestel, Vught, Zaltbommel. De professionals van Farent zijn laagdrempelig aanwezig in stadswijken en dorpskernen. Dicht bij bewoners. Altijd in de buurt. Of het nu gaat om individuele ondersteuning of groepswork.

2. Dienstverlening

Het jaar 2022: coronacrisis opgevolgd door oorlog in Oekraïne en energiecrisis

Corona

De aanhoudende coronacrisis had tot en met 2022 verstrekkende sociale impact. Onder inwoners namen gevoelens van onzekerheid en eenzaamheid toe, de mentale weerbaarheid nam vooral bij jongeren af, onderwijsachterstanden groeiden en ook de schuldenproblematiek en het huiselijk geweld namen toe. Mantelzorgers ervaarden toenemende belasting.

Daarnaast kreeg een aantal mensen de zogenaamde 'Long COVID', met alle gevolgen van dien.

Farent stemde de dienstverlening af op de coronamaatregelen van de Rijksoverheid en Veiligheidsregio Brabant-Noord, die steeds veranderden. Tot en met maart 2022 heeft een crisisteam,

samengesteld vanuit het Managementteam (MT), gefunctioneerd om de coronamaatregelen te vertalen naar Farent-beleid. Zeer frequente communicatie naar medewerkers over gedragsregels corona is cruciaal gebleken. Farent heeft meebewogen met deze maatregelen, waarbij continuïteit van de dienstverlening voorop heeft gestaan. De gehele coronatijd is waar mogelijk de fysieke dienstverlening voortgezet. Zo bleven de huiskamers, wijkpleinen, buurtcentra en jongeren centra zoveel mogelijk open, werkte het crisisinterventieteam (CIT) gedurende de hele coronacrisis 24/7 door, werden er zo nodig huisbezoeken afgelegd, waren de schoolmaatschappelijk werkers present op de scholen en werden de ambulante contacten in de wijken met jongeren en volwassen bewoners onderhouden. Ook was voor inwoners een bezoek tijdens onze coronaproof spreekuren op locatie mogelijk. Vaak is fysieke en digitale dienstverlening gecombineerd. Inmiddels is de e-hulpverlening bij Farent niet meer weg te denken.

De coronamaatregelen van de Rijksoverheid zijn medio maart 2022 opgeheven. Dit betekende een enorme opluchting voor onze medewerkers en cliënten. Het was vanaf die tijd weer mogelijk om elkaar fysiek groepsgewijs te ontmoeten. Een aantal activiteiten kon weer doorgang vinden, zoals het groepswerk (trainingen voor cliënten), bijeenkomsten voor buurtbewoners en vrijwilligersorganisaties, alsmede grootschalige activiteiten voor jongeren in de jongeren centra of op straat. Ook was werkoverleg op locatie voor de teams weer mogelijk.

Oorlog Oekraïne, vluchtelingenstroom

De coronacrisis werd in februari 2022 opgevolgd door de oorlog in Oekraïne. Al snel kwam er een vluchtelingenstroom op gang. Farent heeft in de gemeenten, met name 's-Hertogenbosch, Vught, Oisterwijk en Meierijstad, direct klaar gestaan om de opvang van deze vluchtelingen samen met gemeenten en partners te verzorgen.

In het begin vooral met hand en span diensten bij het inrichten van de locaties en met spreekuren voor vluchtelingen om hen wegwijs te maken in onze samenleving. Later is ook een structureel beroep gedaan op het maatschappelijk werk van Farent voor psychosociale hulp en op het opbouwwerk voor coördinerende taken op de opvanglocaties.

Energiecrisis en armoede

In het najaar werd door de oorlog het gebrek aan gas voelbaar, waardoor de prijzen explosief stegen. Dit zeer tot zorg van de politiek, omdat de bestaanszekerheid van groepen inwoners in het geding kwam, en er een armoedeval dreigde. Farent heeft deelgenomen aan het overleg Bestaanszekerheid van de gemeente 's-Hertogenbosch, waar gesproken is over voorlichting aan inwoners hoe energiekosten te besparen en welke subsidiemogelijkheden er voor hen zijn. De medewerkers van de buurtteams hebben zich ingezet voor het organiseren van energiecafé 's in de buurten. In 2023 namen zij deel aan de zgn. Bossche Bespaarkaravaan, die door de wijken trekt om inwoners voor te lichten. Via Koo en de wijkpleinen is informatie en advies gegeven aan inwoners en zijn zij geholpen bij het aanvragen van gemeentelijke ondersteuning (bv de energietoeslag).

Activiteiten 2022

In dit bestuursverslag kunnen niet alle activiteiten genoemd worden. Volstaan wordt met een samenvatting van de dienstverlening in 2022 met de in het oog springende activiteiten. Voor meer informatie verwijzen we naar de publieksversie van het Jaarverslag Farent 2022, waarin uitgebreid wordt ingegaan op onze dienstverlening in 2022.

In 's-Hertogenbosch en Vught leverde Farent een gecombineerde dienstverlening van welzijnswerk, algemeen maatschappelijk werk (AMW) en schoolmaatschappelijk werk (SMW).

In de overige gemeenten leverde Farent voornamelijk AMW en SMW. In de gehele regio is het Crisisinterventieteam (CIT) actief geweest.

's-Hertogenbosch

Koo beantwoordde een gestaag toenemende stroom van informatie- en adviesvragen van inwoners en zorgde voor goede doorgeleiding van deze vragen naar het juiste loket. Het bereik via de diverse kanalen was als volgt: telefoonteam 24.760 bellers, wijkpleinen 6.000 bezoekers en website 27.040 bezoekers. Bij het telefoonteam ging het om een gelijk aantal vragen, vooral over zorg & hulp en over wonen & vervoer. De wijkpleinen behandelden ongeveer 9100 vragen, vooral over geldzaken en administratie. De website werd vooral gevonden voor vragen over zorg & hulp en over wonen & vervoer, in totaal 34.550 vragen.

De Buurteams staan in verbinding met kwetsbare buurtbewoners. De Buurteams zijn multidisciplinair samengesteld en combineren individuele en collectieve ondersteuning in de wijk. De Buurteams ondersteunden de veerkracht van de Bossche samenleving en verleenden hulp op vraag van de wijkbewoners.

Het AMW was binnen de Buurteams bereikbaar voor cliënten met huisbezoeken, afspraak op spreekuur of met e-hulpverlening. In de caseload was een sterke toename van complexe problematiek te zien. Het AMW leverde regelmatig overbruggingszorg voor cliënten, die door wachtlijsten voor indicatie of bij zorginstellingen niet terecht konden.

Farent is in samenwerking met Humanitas en Koo gestart met het vormgeven van het 'loket echtscheiding'. Binnen dit loket is aan gezinnen en organisaties informatie, advies en consulatie gegeven. Dit om te voorkomen dat er zware trajecten moeten worden ingezet.

Bij het schoolmaatschappelijk werk (SMW) pasten de medewerkers de vorm van hun dienstverlening steeds aan in overleg met de scholen, afhankelijk van of de scholen open of gesloten waren. Ook de kwantitatieve inzet werd flexibel op vraag geleverd. Farent was aanwezig op zowel het primair als het voortgezet onderwijs.

De opbouwwerkers ondersteunden tal van bewonersinitiatieven in het kader van leefbaarheid en sociale samenhang. Zij speelden een rol in de opvang van buurtbewoners na de verschillende aanslagen, die in 2022 in buurten gepleegd werden op winkels en woonhuizen. Samen met de gemeente werd een inspanning geleverd om het gevoel van veiligheid terug te brengen in de wijk.

In de Gestelse buurt bleek het project Gezinscoaches een succesformule om met een nieuwe aanpak toegang te krijgen tot 10 moeilijk bereikbare multi-problem gezinnen. Door laagdrempelig contact en nieuw opgebouwd vertrouwen konden de gezinscoaches hen helpen en de voor hen noodzakelijke verbindingen in de wijk en met de hulpverlening leggen. Ook werd een sociaal beheerder aangesteld om een ontmoetingsplek in de Gestelse buurt open te stellen. Deze plek ontwikkelt zich als een laagdrempelig activiteitencentrum voor en door bewoners.

Farent nam deel aan het project 'Thuis in de Wijk', op uitvoerend niveau, in de projectgroep en de stuurgroep. In deze samenwerking op casusniveau worden 'onoplosbare' casussen in het netwerk van professionals uit wonen, welzijn en zorg, op onorthodoxe wijze tot een oplossing gebracht. Eind 2022 werd besloten om dit project rechtstreeks onder de aansturing van Platform Zorgzaam te brengen. Evenals de Bossche Bond. Daarmee werden de stuurgroepen van beide projecten opgeheven.

De diensten van Vrijwilligerscentrale Galant, het project Mooi zo Goed zo en het scholingsprogramma VrijwilligersAcademie073 zijn in 2022 samengevoegd. Voortaan kunnen vrijwilligers, organisaties en bedrijven voor alle vragen, ideeën en wensen rondom 'goed doen' terecht bij één loket, onder de naam Galant.

Galant zette zich in 2022, naast de reguliere dienstverlening, ook in voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen in 's-Hertogenbosch door alle aanmeldingen voor vrijwillige inzet en donaties te coördineren. In 2022 organiseerde Galant een Maatjescampagne in samenwerking met 15 lokale vrijwilligersorganisaties: hierdoor werden 127 nieuwe maatjes geworven.

De huiskamers voor kwetsbare ouderen bleven in een grote behoefte voorzien. In 2022 zijn er nieuwe huiskamers gestart, het aantal deelnemers steeg van 156 naar 203 personen.

Het project 'Dementievriendelijke gemeente' is in 2022 volop in uitvoering genomen met een mooie samenwerking tussen inwoners en organisaties. In de wijken Zuid, Binnenstad-Centrum en Schutskamp worden dementievriendelijke gemeenschappen gevormd. Inwoners en ondernemers hebben trainingen gevolgd herkennen van en omgang met inwoners met dementie. En er is een dementiecoalitie gevormd om te doen wat er nodig is, bijvoorbeeld geheugenhuis met een wekelijks geheugenfit – uur. Of huis aan huis gesprekken voeren in een flat waar veel ouderen wonen om te stimuleren dat bewoners naar elkaar omkijken.

Gemeente 's-Hertogenbosch en Farent wilden met behulp van de huisbezoeken erachter komen hoe het gaat met de zelfstandig wonende inwoners van 80 jaar en ouder. Wat is hun kwaliteit van leven en in hoeverre voelen ze zich eenzaam? Getrainde vrijwilligers hebben gesprekken met ruim 200 ouderen gevoerd in Rosmalen en Hintham. De gesprekken werden gevoerd aan de hand van een gespreksformat gebaseerd op de vijf pijlers van 'Positief gezond ouder worden'.

In de training 'Positief gezond ouder worden' gaan cursisten aan de slag met inspirerende toekomstplannen voor de nieuwe levensfase. Er is aandacht voor gezonde leefstijl en het versterken van eigen netwerk. In het totaal is deze training voor 3 groepen uitgevoerd.

Het Infopunt Eenzaamheid en de Mantelzorgondersteuning verzorgden tal van activiteiten met speciale aandacht voor moeilijk bereikbare, eenzame inwoners en jonge mantelzorgers. De Vrijwillige Thuishulp verleende sociale ondersteuning en hand- en spandiensten. Onze maatjes onderhouden langdurig contact met de hulpvrager en leveren individueel maatwerk. Het Vriendencafé is inmiddels uitgegroeid tot een mooie activiteit en is gericht op eenzaamheidspreventie met een aantal van 25 unieke deelnemers en 5 vrijwilligers. Daarnaast zijn er vanuit het infopunt eenzaamheid ruim 150 bezoeken of uitvoerige telefonische contacten gelegd met senioren om ze te ondersteunen bij hun eenzaamheidsvragen. Ook zijn 5 vrijwillige participatiecoaches actief geweest om senioren te ondersteunen bij netwerkuitbreiding of hun zoektocht naar activiteiten.

Het jongerenwerk was ambulantly op straat aanwezig, onderhield intensief contacten met jongeren, zorgde voor tal van activiteiten online, in de jongerencentra, op straat of binnen het onderwijs. In 2022 heeft het schooljongerenwerk (SJW) zich in opdracht van gemeente en onderwijsinstellingen verder ontwikkeld binnen de vmbo-scholen. De opdracht is uitgebreid en vindt nu plaats op 5 scholen. Bij de activiteit SKEER! werd goed zichtbaar, dat de Bossche jeugd springlevend en talentvol is. Het jongerenwerk van Farent heeft oog voor jongeren, waar kansenongelijkheid op de loer ligt, ondersteunt jongeren, die iets voor andere jongeren willen betekenen (citytrainers, power hub, cityboost en jongerenraad/vrijwilligersraad) en zoekt de verbinding met partners in de stad en daarbuiten om de innovatieve kracht van PowerUp073 te laten zien en samen op te trekken voor een mooie toekomst van de jeugd.

Te noemen valt in dit kader: SJW, Bossche Talent School, SKEER, Rijke Schooldag, Jong and Out, Join Us voor aanpak eenzaamheid, Gelijke Kansen Aanpak, Powerbattle, Koken op locatie, Fifty one, Youthlab, Truth of dare gezelschapsspel, Urban Dance Floors, Life style Challenge.

De trainingen van het Regionaal Trainingscentrum en de diensten van de wijkpleinen werden in maart weer voluit opgestart. Dit gold ook voor de open ontmoetingsactiviteiten voor bewoners.

Vught

Met het wegvallen van de coronabeperkingen kwam er een inhaalrace op gang met het organiseren van live-activiteiten in Vught. Alle opdrachten van de gemeente Vught zijn met verve weer opgestart. Helvoirt is inmiddels structureel onderdeel van ons aanbod.

Vanuit de gemeente Vught is veel nieuw beleid ontwikkeld. Welzijn Vught is hierbij betrokken geweest, zowel op management als uitvoerend niveau. Denk hierbij aan de lokale sociale agenda, het inclusie- en diversiteitsbeleid en het preventief jeugdbeleid.

Als highlights van 2022 kunnen de volgende activiteiten genoemd worden.

Het succesvolle project Automaatje is eind 2022 in goed vertrouwen overgedragen aan de Seniorenbus, waardoor de vrijwillige vervoersdiensten bij 1 organisatie geïntegreerd zijn.

Het testteam toegankelijkheid bestaat uit een groep enthousiaste getrainde vrijwilligers, die op 6 locaties een bezoek hebben gebracht om te kijken naar de toegankelijkheid van accommodaties voor bewoners met een beperking.

Welzijn Vught heeft de werving gedaan voor de nieuwe dienst onafhankelijke clientondersteuners i.s.m. MEE en Wegwijs+, waardoor bewoners uit Vught ondersteuning krijgen bij hun vragen rondom de WMO/WLZ.

Het project maatschappelijke begeleiding statushouders is het tweede jaar ingegaan. Er is veel geleerd in de ondersteuning van statushouders in de samenwerking en afstemming met de gemeente en vrijwilligers. Vanwege de verhoogde taakstelling is het project uitgebreid met een assistent coördinator.

Het jongerenwerk kreeg uitbreiding voor het ambulantly werken. Daardoor is het mogelijk 5 avonden in een groter gebied ambulantly aanwezig te zijn. Ook is op strategisch, tactisch en operationeel niveau overleg gestart met partners, die gemeente-breed met jongeren werken. Hierdoor is de samenwerking en afstemming verbeterd.

Voor de vluchtelingenopvang Oekraïners in Emmaus Helvoirt heeft Welzijn Vught een vrijwilligersorganisatie opgezet, bestaande uit een kernteam van 7 mensen en 35 hosts. Farent verzorgt de coördinatie. De samenwerking met de gemeente, Emmaus en de verschillende professionele en vrijwilligersorganisaties in de gemeente Vught verloopt op een prettige manier en leidt tot concrete resultaten.

Loon op Zand

In deze gemeente levert Farent AMW en SMW. Het contract werd eind 2021 verlengd met 2 jaar tot eind 2023. Farent is actief in het wijkteam in Loon op Zand. De maatschappelijk werkers leveren een forse bijdrage bij het maken van een brede analyse aan de hand van de vraagstelling van cliënten en geven individuele- en groepshulpverlening. Daarnaast participeren schoolmaatschappelijk werkers op de scholen in de zorgteams en ondersteunen leerlingen, ouders en docenten. Farent heeft afgelopen jaar een bijdrage geleverd aan de zomerschool door het geven van trainingen en psycho-educatie. Belangrijke thema's in de begeleiding zijn opvoedingsvraagstukken, veiligheid, armoede en echtscheidingsvraagstukken.

Het project 'Lekker in je vel' (in 2021 gestart) is in 2022 met goed resultaat beëindigd. Er is een draaiboek gepresenteerd, waarin de gerichtheid op herstel en normaliseren van het alledaagse leven opgenomen is.

Hilvarenbeek

De opdracht voor AMW en SMW liep zonder de eerder aangekondigde budgetkorting door in 2022. De in 2021 gestarte pilot met inzet van een Farent consulent voor laagdrempelige consultatie bij echtscheidingsproblematiek, gericht op opvoeding, relatie en scheiding (ORS) is in 2022 voortgezet. Doel is inwoners en organisaties informatie, advies en consultatie te geven over ORS, voor een meer preventieve aanpak en voorkoming van vechtscheidingen. De gemeente Hilvarenbeek heeft extra middelen toegekend voor het oppakken van complexe problematiek en de verbinding met Veilig Thuis te verstevigen. De pilots lopen nog. Farent levert naast AMW ook schoolmaatschappelijk werk voor het primair onderwijs in Hilvarenbeek. Op alle scholen vindt er consultatie en begeleiding plaats.

Heusden

In Heusden is het hele jaar gewerkt aan de ontwikkeling van het Jeugd en Gezinsteam (JGT) enerzijds en de Wijkteams anderzijds. Farent heeft met haar medewerkers in beide teams geparticipeerd, alsmede in het Kernteam (managementniveau) en in de Stuurgroep Bijeen (bestuurlijk niveau). Eind 2022 werd duidelijk, dat de gemeente de keuze maakte om met twee hoofdaanemers te gaan werken vanaf 2023, te weten Sterk Huis voor het JGT en ContourdeTwern voor de Wijkteams. Farent heeft ervoor gekozen om niet in onderaannemerschap te gaan in deze constructie. Belangrijke overwegingen waren, dat het niet past bij de missie en visie van Farent om weinig invloed te hebben op het dienstverleningsconcept, waarbij het vak van maatschappelijk werk goed verankerd dient te zijn, en het niet adequaat kunnen vervullen van het werkgeverschap.

De medewerkers kregen een andere functie binnen Farent aangeboden: 2 van de 9 medewerkers maakten hier gebruik van, 7 medewerkers maakte de overstap naar een van de hoofdaanemers als werkgever. Vanuit management en P&O is dit proces intensief begeleid.

Oisterwijk

In 2022 is de ingezette lijn van 'terug naar de bedoeling' doorgezet en versterkt. In het afgelopen jaar is het collectief aanbod steeds verder uitgebreid door Farent, daarmee inspeland op de vraag. Zo zijn Tim en Flapoor en Rots en Watertraining toegevoegd aan het standaard aanbod. De reacties van deelnemers zijn positief. Afgelopen jaar is de kwaliteit van onze dienstverlening geborgd door reguliere casuïstiekbesprekingen, intervisie, consultatie van een gedragswetenschapper, daar waar nodig aangevuld met scholing. Tevens is hard gewerkt aan 'investeren aan de voorkant' met doorontwikkeling op de casuïstiekbespreking en de reguliere werkwijze. Farent heeft een bijdrage geleverd aan de basis op orde brengen inzake veiligheid en huiselijk geweld/kindermishandeling. Farent heeft hiervoor een procesbegeleider ingezet. Tot slot had Farent een prominente rol op het gebied van vroegsignalering en complexe scheidingen: waardevolle toevoegingen voor de gemeente Oisterwijk.

Meerijstad

In Meerijstad leverde Farent voor de Coöperatie Welzijn Meerijstad een deel van het AMW, Vroeg eropaf en het CIT. De Coöperatie is als opdrachtnemer in ontwikkeling, hetgeen betekende dat zowel met de gemeente als binnen de Coöperatie frequent overleg is gevoerd om de dienstverlening integraal als 5 participerende organisaties aan te bieden in goede afstemming op de vraag van de opdrachtgever. Daarnaast heeft Farent het jeugdmaatschappelijk werk opgestart in een deel van de Meerijstad, namelijk in Schijndel. Ook heeft Farent een prominente rol gespeeld op het gebied van de Oekraïense vluchtelingen. Er is onder andere een groepstraining 'stress management course' ontwikkeld.

Sint-Michielsgestel

In deze gemeente verzorgde Farent het AMW en het SMW. Het SMW is het afgelopen jaar uitgebreid via de NPO-middelen. Daarnaast is de samenwerking geïntensiveerd tussen Farent en het wijkteam, BINT en MEE.

Maasdriel

De gemeente Maasdriel kocht 25 trajecten AMW in, die op vraag van het sociaal team van de gemeente zelf (indien nodig) werden geleverd. Deze gemeente stelde tevens een aanbesteding open voor Specialistische Jeugdhulp (SJH). Farent schreef in op de lichte ambulante jeugdhulp en kreeg deze gegund.

CIT-dienstverlening voor 8 gemeenten in Noordoost Brabant en Bommelerwaard

Het Crisis Interventie Team (CIT) was 24/7 bereikbaar, ging 'erop af' als dat nodig was en gaf uitvoering aan de functies 'melden en horen' in het kader van de Wvvgz. Net als in 2021 nam het aantal crisissituaties en zorgwekkende veiligheidszaken toe, evenals het aantal professionals dat het CIT ingeschakelde voor de consultatiefunctie.

Met het RIOZ is eind 2021 overeengekomen, dat de formatie van het CIT uitgebreid moest worden om aan alle taken en de daarmee samenhangende caseload te kunnen voldoen. Het CIT heeft de relaties met netwerkpartners in de zorg- en veiligheidsketen kunnen uitbouwen. Het CIT heeft in 2022 705 cliënttrajecten verzorgd en 931 consultaties aan professionals van andere organisaties gegeven. Daarnaast waren er 68 casussen Wvvgz-taak "aannemen en verwerken" en 123 casussen Wvvgz-taak "horen".

Specialistische jeugdhulp

Specialistisch jeugdhulp Farent is volop in ontwikkeling. Vanaf juni 2022 pakten in totaal 15 jeugdprofessionals met veel energie specialistische jeugdzaken op. Dit betreft zaken waarbij sprake is van complexe scheidingsproblematiek, intensieve gezinsproblematiek en jongerenproblematiek (o.a. somberheid, faalangst, criminaliteit). Professionals in dit multidisciplinair team hebben een achtergrond in kinderwerk, schoolmaatschappelijk werk, algemeen maatschappelijk werk, jongerenwerk en opbouwwerk. Er lopen op dit moment tientallen SJH-zaken met een gemiddelde duur van 1 jaar, 4 uur in de week. De kracht van de specialistisch jeugdhulp van Farent is dat deze volledig verweven is met de basisondersteuning. Er worden arrangementen aangeboden: specialistische jeugdhulp in combinatie met inzet vanuit de basisondersteuning. Daarnaast wordt zo veel mogelijk gewerkt vanuit match-care met een integrale benadering. Tot slot wordt SJH verzorgd in de wijken, dit sluit aan bij de leefwereld van onze cliënten. Het jaar 2023 staat in het teken van verder groeien en ontwikkelen.

Kerngegevens Farent 2022

Maatschappelijk werk

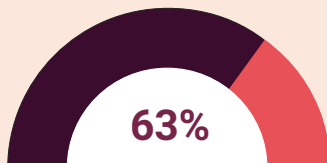
TOTAAL

Ondersteuning 8253 cliënten en professionals
61% vrouw, 39% man.

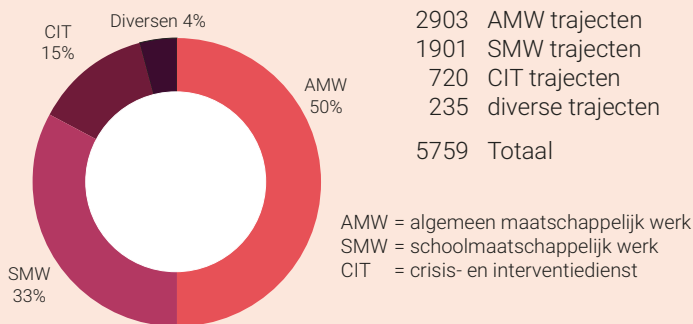

ZELFREDZAAM

63% cliënten meer zelfredzaam door ondersteuning Farent.
Rapportcijfer van cliënten: **7,8**

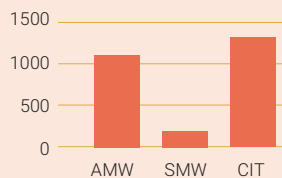

Maatschappelijk werk trajecten

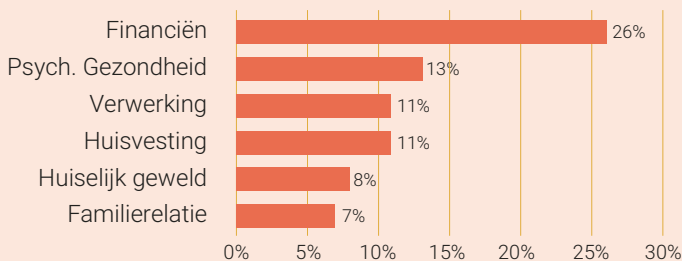

Consultatie en advies

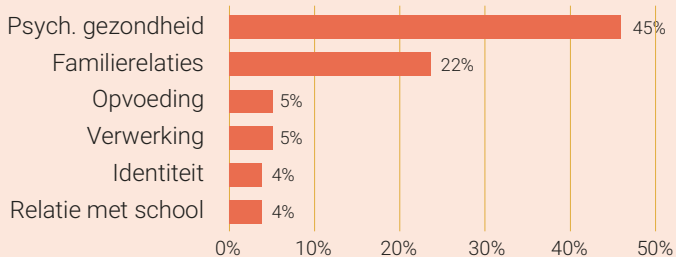
1051 AMW
138 SMW
1305 CIT
2494 Totaal

TOP 6 PROBLEMATIEKEN AMW

TOP 6 PROBLEMATIEKEN SMW

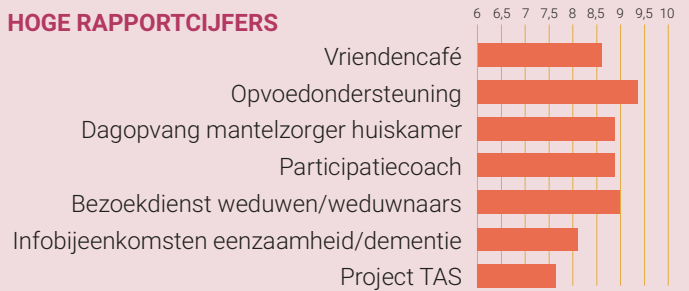
Welzijnswerk

BEWONERS

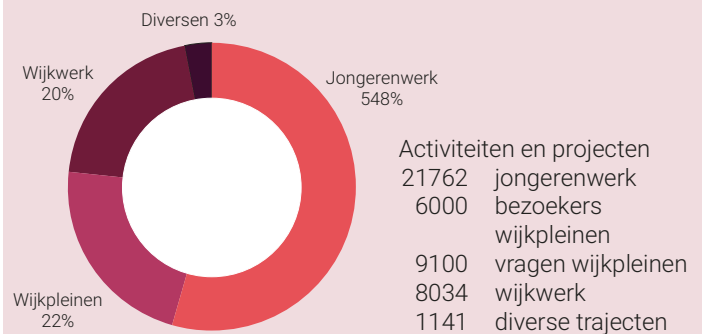
Ondersteuning vanuit welzijnswerk:
33.410 bewoners uit 's-Hertogenbosch
en Vught.

HOGE RAPPORTCIJFERS

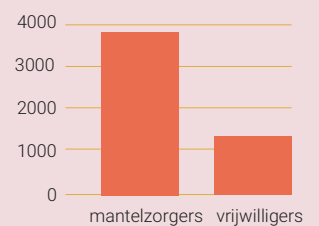

BEREIK WELZIJSWERK

SOCIAAL NETWERK EN VRIJWILLIGERS

In 's-Hertogenbosch en Vught zijn 1128 vrijwilligers en 3811 mantelzorgers ondersteund.

WELZIJS VUGHT

28 casussen buurtbemiddeling
32 matches schuldhulp
24 taalkoppels
12 actieve wijk- en dorpondersteuners
11 onafhankelijke vrijwillige cliëntondersteuners

Automatje
266 chauffeurs
2378 ritten

3. Organisatieontwikkelingen

Governancecode

Stichting Farent volgt de Governancecode Sociaal Werk.

Farent participeert voor het merendeel van haar dienstverlening in samenwerkingsverbanden en is zodoende een netwerkorganisatie. Het in 2021 ontwikkelde Governancemodel voor de samenwerkingsverbanden van Farent, met afspraken tussen de Raad van Toezicht en de Bestuurder, is in 2022 een goed model gebleken voor besluitvorming ten aanzien van participatie in samenwerkingsverbanden. Een nadere uitwerking van het Informatieprotocol, specifiek voor de samenwerkingsverbanden, is door de Raad van Toezicht ter hand genomen. Besluitvorming hierover vindt begin 2023 in de Raad van Toezicht plaats.

Strategisch meerjarenbeleid

In het Strategisch Plan 2020 – 2023 is gekozen voor een innovatieve strategie, waarbij Farent partner wil zijn van haar opdrachtgevers en een goede samenwerking met organisaties in welzijn, zorg, onderwijs, wonen en vrijwilligersorganisaties centraal staat.

Farent wil een lerende gemeenschap zijn voor haar medewerkers en vrijwilligers met aandacht voor vakmanschap in sociaal werk. Ondanks dat de coronacrisis belemmeringen opwierp om het strategisch plan voluit in uitvoering te nemen, is de implementatie van het plan onverminderd voortgezet. In 2022 heeft Farent de vlucht naar voren kunnen nemen, doordat de corona maatregelen verdwenen.

Innovatie, Scholing & Methodiekontwikkeling (ISM)

Innovatie

Farent bracht begin 2021 de innovatieagenda uit met thema's, waarmee Farent de komende jaren gaat innoveren. De focus ligt op 4 thema's: talentontwikkeling en veiligheid jeugd, armoede en schulden, langer zelfstandig thuis en inclusieve samenleving.

In 2022 is de innovatieagenda leidend geweest in het ontwikkelen van nieuwe dienstverleningsconcepten, zoals:

- * het empowermenttraject 'Samen uit de schulden' gericht op vrouwen met een smalle beurs;
- * het 'Levensloopspel' voor jongeren om de grote mentale druk bespreekbaar te maken;
- * het 'Zakgeldspel' waarbij kinderen spelenderwijs leren omgaan met geld;
- * de cursus 'Nieuw evenwicht' voor echtparen om zich samen na de diagnose dementie voor te bereiden op een nieuwe toekomst;
- * het project 'Voor- en na-portaal huiselijk geweld' waarbij ervaringsdeskundigen ondersteuning bieden aan cliënten die te maken hebben/hadden met huiselijk geweld;
- * een bijzonder succes is: de 'Schuldenescape', een serious game voor jongeren om te leren uit de schulden te blijven. De train-de-trainer-formule van de Schuldenescape en bijbehorende Escapekoffers zijn door welzijns- en onderwijsinstellingen uit heel Nederland ingekocht.

Samen met de Maatschappelijke Opvang is subsidie verkregen voor het project 'Zachte landing in de wijk'. In dit project worden bijeenkomsten georganiseerd voor bewoners en professionals over het tegengaan van stigmatisering van (ex-)GGZ-cliënten in de wijk.

Tevens is de subsidieaanvraag voor 'Welzijn op Recept' samen met huisartsen en de gemeente 's-Hertogenbosch voorbereid. Er is deelname door PowerUp073 bewerkstelligd aan 'Nooit meer Skeer', een landelijke pilot van Sociaal Werk Nederland waarbij met subsidie van het ministerie van SZW-jongerenwerkers MBO studenten preventief voorlichten over en begeleiden bij schuldenproblematiek. De afdeling ISM leverde verder bijdragen aan nieuwe diensten als de 'Specialistisch Jeugdhulp' en 'Gezinscoaches'.

Methodiekontwikkeling.

Methodiekbeschrijving en methodisch werken is onderdeel van alle nieuwe diensten en producten, die ontwikkeld worden. In 2022 is er veel tijd besteed aan methodische ontwikkeling voor jeugd en gezin: gezinscoaches, schooljongerenwerk en specialistische jeugdhulp.

De cursus "Positief gezond ouder" wordt beschreven voor de databank Sociale Effectieve Interventies van Movisie. Binnen de vakgroepen van Farent is doorontwikkeling van bestaande methodieken een onderwerp van gesprek.

Scholing

Het kwaliteitsbeleid van Farent is gericht op het optimaal bevorderen van deskundigheid en kwaliteit van haar werknemers. Evenals voorgaande jaren is hiervoor budget vrijgemaakt. Deze middelen zijn zowel ingezet voor individuele trajecten als collectieve scholing, al dan niet in-company. Daarmee krijgt Farent als lerende gemeenschap een impuls, waarbij de professionele ontwikkeling in het vak van de sociaal werker centraal staat.

In 2022 ontwikkelde de Farent Academie zich door. Er werd een scala aan trainingen en workshops aangeboden, variërend van verplichte trainingen voor nieuwe medewerkers, zoals 'de Meldcode' en 'het Vlaggensysteem', vakspecifieke trainingen zoals 'bemiddeling bij echtscheiding' voor maatschappelijk werkers en een masterclass voor opbouwwerkers, als ook vrij toegankelijke trainingen voor alle medewerkers (b.v. gebruik van social media en creatieve werkvormen voor kinderen). De expertise van de professionals in onze organisatie werd ingezet. Een aantal van hen verzorgde trainingen binnen de Farent Academie. Mondjesmaat werden deze trainingen ook aan externe partijen gegeven.

In 2023 zal de stap gezet worden om een aantal van deze trainingen op de markt te zetten. Dit in navolging van de Schuldenescaperoom train de trainer, die in 2022 in heel Nederland door welzijns- en onderwijsinstellingen werd afgenomen.

In 2022 hebben de vakgroepen zich verder ontwikkeld. In deze vakgroepen komen de professionals per werksoort bijeen om van elkaar te leren en hun vakkennis te verdiepen. Elke vakgroep stelt een jaarplan op (frequentie, agenda, taakverdeling, thematiek). Dit gebeurt op maat, iedere vakgroep kan zijn eigen werkwijze hebben om in te spelen op de actualiteit.

Farentdag 17 november 2022

Op 17 november vond voor alle 260 medewerkers de eerste Farentdag in het bestaan van Farent plaats, gehouden in De Maaspoort in 's-Hertogenbosch. Deze dag was door de coronacrisis steeds uitgesteld, maar eindelijk was het dan zover. Gestart werd met een inspirerende lezing van Albert Jan Kruijter van het Instituut voor Publieke Waarden over de Praktische Wijsheid van de professional. De medewerkers konden daarna deelnemen aan workshops gericht op hun vitaliteit en persoonlijke ontwikkeling, gevolgd door workshops over elementen uit het strategisch beleidsplan van Farent. De workshops leverden mooie inzichten op, die verwerkt worden in het nieuwe strategisch beleidsplan voor 2024 – 2026.

Leiderschap en cultuur

MD traject

Het Management Development traject werd in 2022 voortgezet met aandacht voor het MT als team, leiderschap en organisatieverandering. Het MT formuleerde haar visie op leiderschap en kreeg meer inzicht in de opgaven binnen en buiten de organisatie. Dit mede door de enquête, die onder medewerkers werd gehouden over hoe zij op diverse thema's de leiding van het MT ervaren. De uitkomst is in het MT besproken met een groep medewerkers c.q. ambassadeurs, die als kritische vrienden het MT feedback gaf. De opbrengsten van de analyse van de organisatie opgaven worden verwerkt in het nieuwe strategisch beleidsplan 2024 – 2026.

Cultuurverandering

In het kader van cultuurverandering is stelselmatig gestuurd op het verleggen van de blik van intern naar extern. Farent management en medewerkers zijn zich bewust van de dynamiek in de externe omgeving en wat dit van hen vraagt, nu en in de toekomst. Directie en management waren aanwezig bij de strategische en tactische overleggen binnen de gemeenten en leverden vaak een belangrijk aandeel in de beleidsvorming. Het acquisitievermogen van de organisatie nam zichtbaar toe.

Dit gold ook voor het nemen van verantwoordelijkheid en tonen van eigenaarschap in de gehele organisatie. Zichtbaar in 2022 werd de wil van de uitvoerende teams om zelf regie te nemen in het werk, professionele autonomie te tonen en initiatieven te nemen. Professionals namen in Farent als lerende innovatieve organisatie steeds meer initiatief, onder andere door scholingswensen te agenderen (opbouwwerkers), zelf trainingen voor collega's te verzorgen en mee te denken over nieuwe diensten en projecten. Ook de teams in het secundair proces namen zonder uitzondering veel verantwoordelijkheid voor het verbeteren van de werkprocessen, hun eigen teamontwikkeling en de facilitering van het primair proces.

Organisatiestructuur

Communicatie- en overlegstructuur

In een nieuwe beleidsnotitie is de Communicatie- en Overlegstructuur Farent beschreven. Daarmee is inzicht in de diverse overleggen en hun onderlinge samenhang, de status daarvan qua besluitvorming en welke functionarissen vanuit welke rol deelnemen aan het overleg. De OR heeft geadviseerd over deze beleidsnotitie, met name over het onderdeel teamoverleg.

Delegeren van verantwoordelijkheden

Het voornemen om de verantwoordelijkheden lager in de organisatie te leggen is in 2022 doorgezet. De Resultaat Verantwoordelijke Eenheden (RVE) met budgetverantwoordelijkheid voor de MT leden zijn verder geïmplementeerd.

Herinrichting topstructuur

Vanaf februari 2022 is met hulp van een extern organisatieadviseur van het bureau BLNQImpact bekeken welke topstructuur het meest passend zou zijn voor Farent.

Op basis van het rapport van de extern adviseur is, na een traject van advisering door MT leden en OR, besloten om een onderscheid te maken tussen constituerende taken te beleggen bij de bestuurder en dirigerende taken te beleggen bij een nieuw aan te stellen directeur.

De directeur krijgt de komende 3 jaar de opdracht om de managers primair proces aan te sturen. Dit met een accent op de ontwikkeling van het inhoudelijk beleid en het portfolio. Waarbij meer integraliteit wenselijk is tussen de diensten, die de afzonderlijke teams leveren. De bestuurder zal zich meer gaan richten op de samenhang binnen de totale organisatie en de externe positionering van Farent.

Werkprocessen en systemen

Ontwikkelingen in de afdeling

De afdeling Bedrijfsvoering heeft in 2022 door een noodzakelijke interim-fase wisselende leidinggevendenden gekend. Vanaf mei 2022 is voorzien in structurele vervulling van de vacature manager Bedrijfsvoering. Ook is geconstateerd, dat het team Financiën dringend versterking nodig had met uitbreiding van het aantal fte. In september 2022 waren al deze vacatures vervuld. De salarisadministratie is per mei 2022 ondergebracht bij de afdeling P&O om de samenwerking en afstemming van de personele mutaties en salarisadministratie efficiënter te laten verlopen.

Verbeteren van werkprocessen en managementsturing

Samen met een nieuwe leidinggevende is naast aandacht voor teamontwikkeling en hernieuwde taakverdeling door de medewerkers met nieuw elan gewerkt aan vereenvoudigen en verbeteren van werkprocessen en ICT- systemen.

Het onderzoek naar het realiseren van een digitale koppeling tussen de personele en financiële data leidde tot aanschaf van een BI-tool. Met deze BI-tool kunnen de data van personeel en financiën ontsloten worden voor managers in actuele en toegankelijke rapportages. Dit ondersteunt de managementsturing binnen de RVE's.

De offertewerkstroom is opnieuw ontworpen en geïmplementeerd. Doel is om te werken met gestandaardiseerde offertes, die zowel inhoudelijk als financieel worden gecheckt, en goede archivering in het offerteregister. De werkstroom zorgt ervoor dat er overzicht is over de uitgebrachte en gegunde offertes ten behoeve van de financiële sturing en de facturering.

Managers hebben budgetbevoegdheid en sturen binnen hun RVE. Ten behoeve van deze sturing is per kwartaal een financiële en personele rapportage opgeleverd, naar aanleiding waarvan de medewerker planning & control gesprekken voerde met de individuele managers; dit inclusief inzicht in de projectadministratie. De Q rapportages kwamen in het MT en de RvT aan de orde.

ICT-veiligheidsbeleid

Het ICT-veiligheidsbeleid is in 2022 aangescherpt vanwege de oorlog in Oekraïne. Zo is het niet meer mogelijk om in te loggen op de Farent ICT omgeving vanuit het buitenland. Ook zijn er oefeningen geweest om medewerkers bewust te maken van cybercrime en de wijze waarop zij veilig met data om kunnen gaan.

Huisvesting

Er is een onderzoek uitgevoerd naar de huisvesting, waarover BDO heeft geadviseerd. Conclusie is dat Farent, mede gezien de woningmarkt, in het hoofdkantoor zal blijven en niet zal verhuizen. Het meerjaren onderhoudsplan zal in 2023 in dat licht opnieuw worden bekeken en bijgesteld.

HRM beleid

Personeelsregelingen

In 2022 zijn diverse regelingen geactualiseerd of geheel nieuw opgesteld. Over alle regelingen is in vroeg stadium de OR betrokken via de werkgroep, die de concept regeling onder leiding van de manager P&O heeft opgesteld. Hieronder genoemde regelingen zijn allen met instemming van de OR ingevoerd in het jaar 2022:

- Verlof- en werktijden: actualisering vanwege gewijzigde wet- en regelgeving;
- Werving en selectie: actualisering vanwege krapte op de arbeidsmarkt;
- Thuiswerkbeleid: nieuwe regeling, in verband met de toename van thuiswerken in coronatijd, waar Farent ook na coronatijd structureel beleid voor wenst te hebben;
- Reiskostenregeling: actualisering vanwege invoering thuiswerkbeleid en gewijzigde wet- en regelgeving.

Beleidsnotities

In het vierde kwartaal 2022 is een start gemaakt met het Strategisch HRM beleid (SHRM). Allereerst is de SHRM-visie opgesteld met de uitgangspunten van Farent over medewerkers (talent en vakmanschap centraal), management (mensgericht en verbindend leiderschap) en organisatie (wendbaar en robuust). In 2023 zal de vertaling van deze visie op verschillende HRM onderdelen gemaakt worden, bijvoorbeeld strategische personeelsplanning, omgaan met de toenemende krapte op de arbeidsmarkt, actualisering van het functiehuis en vitale organisatie.

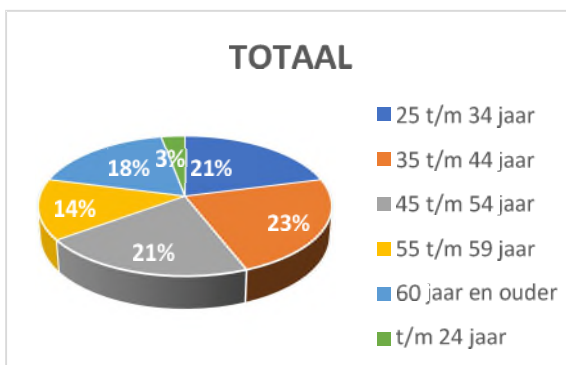
Ook is in 2022 een beleidsnotitie over Farent als lerende organisatie ontwikkeld en in het najaar vastgesteld. In deze notitie is de visie op en de praktijk van leren in de organisatie uitgewerkt. Belangrijk uitgangspunt is het leren in de praktijk van alledag. Zowel formele als informele leeractiviteiten worden gericht op het verwerven van expertise, die voor het ontwikkelen van de dienstverlening van Farent essentieel is. Dit met oog voor wat er in de buitenwereld speelt, wat cliënten nu en in de toekomst nodig hebben en leren van andere instellingen en onderzoekers. De leeractiviteiten worden daarop ingezet.

4. Personeel

Personeelsbestand

Per 31 december 2022 bedroeg de personeelsomvang 206,33 fte. Het betrof 262 werknemers, waarvan 192 vrouwen en 70 mannen, met een gemiddelde leeftijd van 45,6 jaar.

Het aantal contracten onbepaalde tijd bedroeg 70,6%, het aantal contracten bepaalde tijd bedroeg 29,4% (inclusief tijdelijke uren-uitbreiding). Dit met een gemiddelde deeltijdfactor van 0,79 fte.

Stagiaires

Farent biedt jaarlijks ongeveer 25 stageplekken voor MBO en HBO stagiaires. Hiervoor werkt Farent samen met de hogescholen uit de regio. Met Hogeschool Avans heeft Farent een samenwerkingsovereenkomst voor het wederzijds inzetten van docenten en trainers en de bijdragen van Farent aan de leerwerkplaatsen van Hogeschool Avans.

Vrijwilligers

Farent zou haar werk niet kunnen doen zonder de inzet van de ruim 1100 vrijwilligers. Zij zijn bij tal van diensten en projecten actief in de ondersteuning van inwoners. Denk aan: vrijwillige thuishulp, jongerenwerk, kinderwerk, wijkpleinen, mantelzorgondersteuning, steunpunt eenzaamheid. Farent heeft een goed vrijwilligersbeleid met aandacht voor de contractuele zaken, begeleiding en scholing. Met de Vrijwilligersacademie ondersteunt Farent alle vrijwilligers in het werkgebied met cursussen en trainingen. Dit is inclusief de vrijwilligers, die bij Farent actief zijn.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim Farent was in 2022 gemiddeld 7,9%. Het verloop was als volgt: Q1 10,77%, Q2 7,94%, Q3 5,87% en Q4 7,21%. In januari 2023 daalde dit cijfer naar 6,76%. De cijfers van de benchmark Sociaal Werk Nederland zijn: Q1 6,8%, Q2 7,1% en Q3 8,1%. Q4 is nog onbekend.

Het overgrote deel (5,13%) wordt veroorzaakt door langdurig verzuim, waarvan de oorzaak voor meer dan 85% niet-werk-gerelateerd is. De belangrijkste verklaring voor het dalen van het verzuim is de sterk toegenomen aandacht voor het onderwerp, vooral door het organiseren van Sociaal Medisch Team (SMT). In het SMT bespraken de managers met P&O, de bedrijfsarts en de verzuimmanager arbodienst de bijzondere verzuimgevallen (langdurig verzuimende medewerkers, frequent verzuimende medewerkers, complexe verzuimgevallen). Ook was er structureel aandacht in het MT voor preventie van verzuim. De invloed van corona op verzuim nam in lijn met de landelijke ontwikkelingen sterk af.

Sociaal Jaarverslag Farent 2022

In een apart Sociaal Jaarverslag Farent 2022 wordt nader ingegaan op de personele ontwikkelingen.

5. Kwaliteit

HKZ-certificering WMD (2019)

Ook in 2022 is er volgens het certificeringschema HKZ externe audits gehouden met als resultaat, dat het externe audit team van LRQA heeft geconcludeerd, dat de HKZ-certificering van Farent kon worden verlengd.

Bij de externe audit is geconcludeerd, dat de organisatie gericht is op continu verbeteren om te kunnen voldoen aan de eisen en wensen, die klanten stellen. Er werd opgemerkt, dat: “de organisatie in staat is om te voldoen aan de eisen die door de cliënten en wet- en regelgeving worden gesteld. De organisatie werkt aan de realisatie van haar beleid, doelstellingen en relevante prestatie indicatoren.”

Klanttevredenheidsonderzoek 2022

De dienstverlening van het AMW en SMW wordt vier keer per jaar getoetst. Cliënten ontvangen in het kwartaal na afronding van de hulpverlening direct een digitale vragenlijst. In 2022 gaven de cliënten Farent net als in 2021 gemiddeld het cijfer 7,8.

Cliënten zijn zeer tevreden over de deskundigheid van de maatschappelijk werker (87%) en de wijze, waarop de gesprekken verlopen (81%). Verbeteringen zijn gewenst op de logistiek en randvoorwaarden, zoals wachttijden, het nakomen van afspraken en vervanging bij verloop van medewerkers.

De welzijnsdiensten worden per dienst of project onderzocht en/of geëvalueerd. In overleg met de opdrachtgever(s) wordt bepaald op welk moment een dienst onderzocht dient te worden. Er is een goede samenwerking tussen het onderzoeksteam van de gemeente 's-Hertogenbosch en de manager(s) en de functionarissen kwaliteit van Farent. De onderzoek vorm en vraagstellingen worden samen bepaald en de rapportage in overleg verzorgd.

De volgende klanttevredenheidsonderzoeken zijn in 2022 over de welzijnsdiensten uitgevoerd:

Welzijnsdiensten	Cijfer
Welzijn-/participatiecoach	8,8
Bezoekdienst weduwen en weduwnaars	9
Informatiebijeenkomsten eenzaamheid / dementie	8,2
Opvoedingsondersteuning	9,25
Project Thuis-Actief-Samen (TAS)	7,65
Mantelzorgers van bezoekers huiskamers	8,85
Deelnemers vriendencafé	8,6
Vrijwilligers vriendencafé	8,6
Cursus 80+ huisbezoek:	Cijfer niet gevraagd, feedback zeer positief
Cursus Positief gezond ouder worden	Cijfer niet gevraagd, feedback zeer positief

Klachtenbehandeling

De klachtencommissie bestaat uit drie leden: de heer J.A.M. van Heijningen, mevrouw J.D.M. Beerens en de heer A.J.A.P. Westelaken. Zij worden ondersteund door een ambtelijk secretaris, die geen lid is van de commissie. De voorzitter van de klachtencommissie is de heer J.A.M. van Heijningen. De klachtencommissie is onafhankelijk en de leden daarvan zijn niet in dienst van Farent.

De werkwijze van de commissie is de volgende: drie leden van de commissie horen de klager, hiervan wordt een verslag gemaakt, en daarna nemen de leden van de klachtencommissie een beslissing. De commissie doet ook voorstellen aan de Bestuurder over de onderwerpen die tot haar werkveld behoren. Daarnaast probeert de commissie in voorkomend geval, als partijen dat wensen en de zaak zich ervoor leent een minnelijke oplossing te bevorderen.

Een klacht is er altijd één te veel. De commissie vindt het van belang op te merken dat een klacht ook een advies is, hoe het beter of anders kan, zodat de kwaliteit van dienstverlening verder kan worden verhoogd. De commissie voorziet de beslissingen doorgaans van een of meerdere aanbevelingen, ook als de klacht ongegrond is maar de bejegening of communicatie beter of anders kan. In 2022 heeft Farent 14 klachten ontvangen, die allemaal in der minne zijn geschikt en in 2 gevallen is het bijbehorende proces enigszins aangepast. Er waren in 2022 geen klachten, die aan de commissie voor behandeling en beslissing zijn voorgelegd.

6. Medezeggenschap

Ondernemingsraad

In 2022 vond tussen de Bestuurder en de Ondernemingsraad 8 keer een overlegvergadering plaats. Tijdens de artikel 24 overlegvergadering woonde een delegatie van twee leden van de Raad van Toezicht deze vergadering bij.

In een meer informele bijeenkomst met de Bestuurder besprak de Ondernemingsraad het onderwerp "Identiteit, Hoe trots zijn wij op Farent?". De Ondernemingsraad voerde tevens het jaarlijks overleg met de voltallige Raad van Toezicht en het jaarlijks overleg met het Management Team.

In 2022 zijn door de Bestuurder de volgende advies- en instemmingsaanvragen aan de Ondernemingsraad aangevraagd:

- Regeling werving en selectie
- Regeling verlof- en werktijden
- Communicatie- en overlegstructuur
- Topstructuur
- Privacyreglement

- Herziening reiskostenvergoeding
- Regeling thuiswerkbeleid

Ook zijn aangeboden:

- Actie- en besluitenlijsten Management Team
- Jaarrekening 2021 en Q rapportages
- Begroting 2023
- SHRM & Leervisie

In 2022 heeft de Ondernemingsraad de allereerste nieuwsbrief gelanceerd, die vier keer per jaar zal verschijnen. Daarnaast zijn diverse andere onderwerpen in de overlegvergaderingen aan de orde geweest, betrekking hebbende op de implementatie en uitvoering van beleid en regelingen, zoals: loopbaanbudget, flexplekken, Farentdag, registratie, interne communicatie, verzuim, organisatiestructuur, organisatiecultuur, resultaatverantwoordelijke eenheden, stand van zaken strategische proces (o.a. ISM, MD-Traject, externe vormgeving), opdracht Gemeente 's-Hertogenbosch 2023-2024, nieuwe CAO, arbeidsmarkttoeslag, opvang Oekraïense vluchtelingen, situatie Heusden.

Ook gaf de Ondernemingsraad proactief signalen uit de organisatie door aan de Bestuurder.

Cliëntenraad

De Cliëntenraad (CR) bestaat uit de volgende leden: Joop Blenkers (voorzitter), Joost van Loon (penningmeester), Ans van Houwelingen, Ilse Dekkers en Mieke Goossens. Helen Raamsdonk neemt deel aan de CR vergaderingen als *beleidsondersteuner en liaison* vanuit het Managementteam Farent. De administratieve ondersteuning wordt verzorgd door Nicolet van Os.

In 2022 is de CR negen keer bijeengekomen, waarvan vijf keer met de bestuurder. De meeste bijeenkomsten konden gelukkig weer op locatie plaatsvinden. Voorafgaand aan de bijeenkomsten met de bestuurder vond er vooroverleg plaats tussen bestuurder en CR-voorzitter.

Tijdens de bijeenkomsten zijn verschillende medewerkers en managers aangesproken waarin zij naast kennismaking presentaties gaven over het boeiende werk van hun teams. Met deze wederzijdse kennismaking wil de CR ook zijn werk beter op de kaart zetten bij medewerkers en leidinggevendenden van Farent. Door het jaar heen zijn de leden aanwezig geweest bij diverse activiteiten met cliënten. Tweemaal heeft de CR dit jaar een zogenoemde carroussel gehouden waarin de leden zich inhoudelijk lieten informeren over onder andere het werk van de praktijkondersteuners, gezinscoaches Gestelse buurt, huiskamers in 's-Hertogenbosch, maatschappelijke begeleiding statushouders Vught, opbouwwerk, ervaringsdeskundigen armoedevermindering en schooljongerenwerk.

In het voorjaar is door twee leden deelgenomen aan de belangrijke HKZ-certificeringsaudit.

In het najaar heeft de CR zijn jaarlijkse overleg gevoerd met de Raad van Toezicht.

De voorzitter heeft een eenmalig overleg gehad met de Vrijwilligersraad over de manier waarop de CR zijn werkzaamheden uitvoert.

Tweemaal zijn er presentaties gegeven over het CR-werk tijdens nieuwkomersavonden voor vrijwilligers.

In november hebben de CR-leden deelgenomen aan de succesvolle Farentdag, waarbij zij vele en stimulerende ontmoetingen met Farent-medewerkers hadden.

In samenwerking met de afdeling Communicatie is dit jaar een flyer verschenen, waarin de CR zich heeft gepresenteerd als 'de ogen en oren van de cliënt'. Om zijn naamsbekendheid en werkzaamheden te vergroten, worden regelmatig berichten over de CR geplaatst op 'Nieuws van portaal' van Farent en zijn enkele leden actief op LinkedIn en Facebook.

De belangrijkste onderwerpen van gesprek tijdens de overlegvergaderingen in 2022 waren:

- Notitie advies en betrokkenheid over welke onderwerpen de CR om advies wordt gevraagd en bij welke hij betrokken wil zijn;
- Cliënttevredenheidsonderzoek maatschappelijk werk;
- Advisering over het Privacyreglement;

- Zorgzame buurten en ontmoetingsplekken;
- Hoe kan de CR (beter) in contact komen met cliënten van Farent?;
- Actualisatie Huishoudelijk reglement CR;
- Jaarplanning onderwerpen voor betrokkenheid en advisering CR.

7. Deelname in consortia

In het kader van de meerjarige subsidieovereenkomst Basisondersteuning van de gemeente 's-Hertogenbosch werkte Farent samen met de partners in het consortium, te weten, MEE, GGD Hart voor Brabant en Humanitas. De 4 partners in het consortium kunnen op deze wijze de dienstverlening beter afstemmen, integreren en innoveren. Ook in het kader van de coronacrisis is intensief samengewerkt. De opdracht 2022 is inhoudelijk met de gemeente afgestemd, zowel bij aanvang als gedurende het jaar, voor zover er wijzigingen in de opdracht wenselijk waren. Deze wijzigingen zijn steeds bevestigd in een zgn. Addendum bij de opdracht. Vanaf de zomer 2022 is in nauwe samenwerking met de beleidsambtenaren van de gemeente het werkplan voor de verlengde opdracht vormgegeven. Hiertoe schreef de gemeente een uitvraag met de gewenste maatschappelijke doelstellingen. Het consortium maakte de vertaling daarvan in de 7 deelopdrachten. Een uitgebreid werkplan alsmede een samenvatting daarvan zijn aangeboden aan B&W en de gemeenteraad 's-Hertogenbosch.

Via Koo vindt de samenwerking van Farent met MEE, GGD Hart voor Brabant, en de gemeente 's-Hertogenbosch plaats. Koo verzorgt informatie en advies voor de Bossche inwoners. Vanuit Farent nam de senior manager tot zijn pensionering zitting in het bestuur van de Koo. Hij vervulde de functie van voorzitter. Deze functie is overgenomen door de bestuurder van Farent.

Het jongerenwerk wordt uitgevoerd onder het label PowerUp073: een samenwerking tussen Farent en de gemeente 's-Hertogenbosch, waaraan een convenant ten grondslag ligt.

Ook het Centrum voor Trajecten en Bemoeizorg (CvTB) is een samenwerkingsverband van Cello, Novadic-Kentron, Reinier van Arkel groep, Stichting Maatschappelijke Opvang 's-Hertogenbosch en Farent. Farent treedt voor dit samenwerkingsverband op als penvoerder.

Het project 'Housing First' is een samenwerkingsverband van Stichting Maatschappelijke Opvang 's-Hertogenbosch (penvoerder), Farent, Reinier van Arkel en Cello. Een medewerker van Farent is hier gestationeerd. Vanwege een te laag inkooptarief is in goed overleg met Stichting MO besloten om de gestationeerde medewerker van Farent over te laten gaan naar deze organisatie. Vanaf 2023 neemt Farent niet meer deel aan Housing First.

In de gemeente Meierijstad functioneert vanaf 2021 de Coöperatie Sociaal Werk Meierijstad U.A., die fungeert als opdrachtnemer voor de gemeente. In deze coöperatie nemen vijf organisaties deel: Ons Welzijn, Welzijn de Meierij, MEE, Lumens Groep en Farent. Namens Farent was de senior manager bestuurslid van deze Coöperatie U.A; deze functie is na zijn pensionering overgenomen door de bestuurder Farent.

In de gemeenten Heusden werkt Farent samen met de zogenaamde O3 partners. In Heusden treedt Stichting ContourdeTwern op als penvoerder van de opdracht. De O3 partners in de gemeente Heusden zijn: ContourdeTwern, MEE Vivenz, GGD Hart voor Brabant en Farent. In het verslagjaar werd, in verband met het opzetten van het Jeugd- en Gezinsteam, de samenwerking uitgebreid met Sterk Huis. Eind 2022 nam Farent het besluit om de samenwerking te beëindigen, omdat Farent het niet passend vond op te treden als onderaannemer in de gewijzigde condities van samenwerking (zie eerder dit verslag).

In de gemeente Hilvarenbeek werkt Farent in de opdracht samen met ContourdeTwern en MEE de Meent groep.

In de gemeente Oisterwijk werken Farent, MEE en de gemeente samen in het Loket Wegwijs Oisterwijk. In april 2022 is een samenwerkingsovereenkomst tussen de partners ondertekend.

8. Financiële analyse

Algemeen

In 2021 stond het maatschappelijk leven nog volop in het teken van corona. De maatregelen hadden impact op de dienstverlening van Farent. In 2022 is vanaf het 2^e kwartaal een versoepeling van de maatregelen ingezet en konden we weer wennen aan het normale leven. Het langzaam wennen aan het “normaal” betekent, dat we ook in 2022 de impact van corona nog merken.

Winst- en verliesrekening

Bedrijfsopbrengsten

De totale bedrijfsopbrengsten zijn gestegen van € 17.7 miljoen naar € 18.8 miljoen, hetgeen een stijging van 6% betekent. De stijging van afgerond € 1.1 miljoen is als volgt te verklaren:

Subsidie gemeenten en scholen

De subsidies van gemeenten lieten in 2022 een stijging van € 1 miljoen zien ten opzichte van 2021 en bedroegen, afgerond op, € 17 miljoen. De stijging is te verklaren, doordat de gemeente 's-Hertogenbosch extra tijdelijke middelen heeft verstrekt en de overige opdrachtgevers eveneens aanvullende opdrachten hebben verstrekt.

Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten zijn nagenoeg gelijk gebleven. De opbrengsten worden onder andere gegenereerd vanuit detachering, Schooljongerenwerk, doorbelasting aan samenwerkende partijen en innovatieve projecten.

Bedrijfslasten

De totale bedrijfslasten zijn gestegen van € 17.4 miljoen naar € 18.4 miljoen in 2022. De grootste stijging zit in de personele lasten € 0.8 miljoen en in € 0.3 miljoen activiteitenkosten.

De personeelslasten zijn enerzijds gestegen door de CAO-verhoging. Anderzijds is het aantal fte's gestegen van 196 fte naar 206 fte.

De activiteitenkosten zijn gestegen ten opzichte van 2021, omdat de activiteiten in de coronaperiode op een andere wijze plaatsvonden. De stijging 2022 is te zien in de personele inzet, vergoeding vrijwilligers, stijgende huisvestingskosten en toename consumptieve uitgaven.

De algemene huisvestingskosten zijn licht gedaald ten opzichte van 2021. De organisatiekosten daalden, doordat er sterk gestuurd wordt op het beheersen van de kosten.

Resultaat

Het bedrijfsresultaat bedroeg in 2022 € 0,38 miljoen positief (2021: € 0,52 miljoen positief). Door een incidentele meevaller (teruggave van vennootschapsbelasting) in 2021 kwam het resultaat op € 0,52 miljoen positief uit. In 2022 is het resultaat te herleiden naar de groei in de opdrachtenportefeuille.

Balans

Het eigen vermogen van Farent bedraagt ultimo 2022: € 4,5 miljoen positief (2021: € 4.2 miljoen positief). De solvabiliteit bedraagt ultimo 2022: 57% (2021: 56%). Farent heeft op basis van een risicoanalyse een reserve gevormd voor bedrijfsrisico's. Deze reserve is noodzakelijk om toekomstige incidentele kosten of wegvallende opbrengsten te kunnen opvangen zonder dat dit ten laste gaat van de uitvoering.

Omdat de solvabiliteit net als de liquiditeitsratio hoog zijn, kan de conclusie getrokken worden, dat Farent per ultimo 2022 gezonde balansverhoudingen heeft.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen (uitgedrukt als het eigen vermogen (€ 4,5 miljoen) ultimo 2022 gedeeld door de totale bedrijfsopbrengsten 2022 (€ 18,5 miljoen)) bedraagt 24%. Het geeft aan, dat Farent opbrengstverlies door de uitval van kleine en middelgrote opdrachtgevers op de korte termijn kan opvangen.

Raad van Bestuur

J.E.C. Jacobs, bestuurder

Paragraaf II

Bestuur

II. Bestuur en vaststelling jaarrekening

De Stichting draagt de statutaire naam 'Stichting Farent, organisatie voor welzijnswerk' en is gevestigd te 's-Hertogenbosch.

Samenstelling Raad van Bestuur en Raad van Toezicht

De Raad van Bestuur vormt het bestuur van de stichting en is verantwoordelijk voor het opstellen en vaststellen van de jaarrekening. De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het goedkeuren van de jaarrekening.

Naam	Functie	Datum
Raad van Bestuur		
Mevrouw J.E.C. Jacobs	Bestuurder	Geheel 2022
Raad van Toezicht		
De heer T.L. Vloet	Voorzitter	Geheel 2022
Mevrouw J.M.H. van de Ven	Vicevoorzitter	Geheel 2022
Mevrouw E.W.A. Knippers	Lid	Geheel 2022
De heer M.L.A. van Opstal	Lid	Tot 1 juli 2022
De heer R.W.M. Rottier	Lid	Geheel 2022
Mevrouw S. Nhass	Lid	Per 1 juli 2022

Paragraaf III

Jaarrekening

III.1 Balans per 31 december 2022 (na resultaatbestemming)

		<u>Ref</u>	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>	<u>Ref</u>	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
			€	€		€	€
ACTIVA					PASSIVA		
Materiële vaste activa	1				Eigen vermogen	4	
Grond en gebouwen			476.759	486.807	Algemene reserve		425.954
Overige materiële vaste activa			<u>325.794</u>	<u>254.233</u>	Bestemmingsreserves		<u>3.727.534</u>
			802.554	741.041			4.153.488
Vlottende activa					Voorzieningen	5	
Vorderingen en overlopende activa	2		586.035	797.894	Voorzieningen		618.348
Liquide middelen	3		6.617.450	5.896.564	Kortlopende schulden en overlopende passiva	6	
			<u>7.203.485</u>	<u>6.694.458</u>	Overige kortlopende schulden en overlopende passiva		2.653.656
Totaal activa			<u>8.006.039</u>	<u>7.435.498</u>	Totaal passiva		<u>8.006.039</u>
							<u>7.435.498</u>

III.2 Staat van Baten en Lasten over 2022

	Ref	Begroting	2022	2021
		€	€	€
Bedrijfslasten:				
Personeelskosten	9	14.818.122	15.524.121	14.740.199
Huisvestingskosten	10	349.500	277.575	284.437
Organisatiekosten	11	1.371.500	1.233.001	1.304.276
Activiteitenkosten	12	880.273	1.244.889	959.263
Afschrijvingskosten	13	153.600	131.160	116.109
Som der bedrijfslasten		17.572.995	18.410.745	17.404.285
Bedrijfsopbrengsten:				
Subsidie gemeenten	14	16.450.655	17.322.488	16.264.818
Centrum voor Traject Management CvTB	15	269.028	299.046	308.957
Overige opbrengsten	15	863.311	1.193.049	1.115.672
Som der bedrijfsopbrengsten		17.582.995	18.814.584	17.689.447
Bedrijfsresultaat		10.000	403.838	285.163
Financiële baten en lasten	16	-10.000	-22.327	-29.324
Belastingen	17	-	-	268.041
Resultaat boekjaar		0-	381.511	523.880
Resultaatbestemming:				
<i>Het resultaat is als volgt verdeeld:</i>				
			2022	2021
			€	€
Toevoeging (+) / onttrekking (-):				
Risicoreserve			186.502	-
Bestemmingsreserve Innovatie			-9.479	50.000
Bestemmingsreserve Mobiliteit			-23.950	143.362
Bestemmingsreserve Covid			-100.000	100.000
Bestemmingsreserve Aanbesteding			100.000	-
Bestemmingsreserve Proces Optimalisatie			75.000	-
Algemene reserve			153.438	230.518
			381.511	523.880

III.3 Kasstroomoverzicht over 2022

	2022		2021	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Bedrijfsresultaat		403.838		285.163
Aanpassingen voor:				
- afschrijvingen en overige waardeveranderingen	131.160		116.109	
- mutaties voorzieningen	-10.007		278.657	
- stelselwijziging groot onderhoud	-		-	
- boekresultaten afstoting vaste activa	-		-	
		121.153		394.766
Veranderingen in werkkapitaal:				
- vorderingen	211.859		-174.379	
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	199.034		672.192	
		<u>410.894</u>		<u>497.813</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		935.885		1.177.741
Belastingen	-		-	
Ontvangen interest	-		-	
Betaalde interest	-22.327		-29.324	
		<u>-22.327</u>		<u>-29.324</u>
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		913.558		1.148.417
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings materiële vaste activa	-192.673		-311.780	
Desinvesteringen materiële vaste activa	-		-	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-192.673		-311.780
Mutatie geldmiddelen		<u>720.886</u>		<u>836.638</u>
Stand geldmiddelen per 1 januari		5.896.564		5.059.926
Stand geldmiddelen per 31 december		<u>6.617.450</u>		<u>5.896.564</u>
Mutatie geldmiddelen		<u>720.886</u>		<u>836.638</u>

Toelichting:

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

III.4 Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

III 4.1 Algemeen

Activiteiten

Stichting Farent (hierna Farent genoemd) is statutair (en feitelijk) gevestigd te 's-Hertogenbosch, op het adres Rogier van der Weydenstraat 2 en is geregistreerd onder KvK-nummer 73600776.

De belangrijkste activiteiten zijn het bevorderen van de sociale samenhang, de mantelzorg en vrijwilligerswerk, de toegankelijkheid van voorzieningen, diensten en ruimten voor burgers, veiligheid en leefbaarheid in de gemeenten waar zij voorzieningen aanbiedt alsmede het voorkomen en bestrijden van huiselijk geweld, het ondersteunen van de zelfredzaamheid en de participatie van burgers zoveel mogelijk in de eigen leefomgeving.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2022, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2022.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving hoofdstuk 640 'organisaties zonder winststreven' en de andere stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving.

De grondslagen, die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Stelselwijziging

In 2022 heeft er geen stelselwijziging plaatsgevonden.

Vergelijkende cijfers

De cijfers voor 2021 zijn, waar nodig opnieuw gerubriceerd om vergelijkbaarheid met 2022 mogelijk te maken.

Oordelen en schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt, schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode, waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden, waarvoor de herziening gevolgen heeft.

III. 4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd. Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is, dat de toekomstige economische voordelen naar de instelling zullen

toevloeiën en het actief een kostprijs of een waarde heeft, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa, die hier niet aan voldoen, worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is, dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen, die hier niet aan voldoen, worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's, die zich naar waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen en niet op voordelen en risico's, waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt, dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de resultatenrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen, die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt, dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat ook de functionele valuta is van Farent.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen hun kostprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. De kostprijs van de genoemde activa bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur, rekening houdend met de eventuele restwaarde van de individuele activa. Er wordt afgeschreven vanaf het moment dat het actief klaar is voor het beoogde gebruik.

Op terreinen en op vaste activa in ontwikkeling en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven. Materiële vaste activa met een beperkte gebruiksduur worden afzonderlijk afgeschreven op basis van de verwachte economische levensduur.

In het geval dat belangrijkste bestanddelen van een materieel vast actief van elkaar te onderscheiden zijn en verschillen in gebruiksduur of verwacht gebruikspatroon, worden deze bestanddelen afzonderlijk afgeschreven.

Groot onderhoud

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd als zij de gebruiksduur van het object verlengen en/of leiden tot toekomstige prestatie-eenheden met betrekking tot het object. Periodiek groot onderhoud wordt volgens de componentenbenadering geactiveerd. Hierbij worden de totale uitgaven toegewezen aan de samenstellende delen.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten primaire financiële instrumenten (zoals handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten). Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost.

Vorderingen

De eerste waardering van vorderingen is tegen reële waarde, inclusief transactiekosten. Door toepassing van de effectieve rentemethode worden transactiekosten als onderdeel van de amortisatie in de resultatenrekening verwerkt. De vervolgwaaardering van vorderingen is tegen geamortiseerde kostprijs (indien geen sprake van agio/disagio of transactiekosten dan geamortiseerde kostprijs gelijk aan nominale waarde). Indien noodzakelijk wordt een voorziening getroffen op de vorderingen op grond van verwachte oninbaarheid.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

Binnen het eigen vermogen wordt onderscheid gemaakt tussen Algemene en overige reserves, Bestemmingsreserves en Bestemmingsfondsen.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves zijn reserves waaraan door de bevoegde organen van de instelling een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht dan op grond van de statuten zou bestaan.

Risicoreserve

De risicoreserve is bedoeld als weerstandsvermogen voor risico's van maatschappelijk economische aard en calamiteiten. De omvang van de risicoreserve is gebaseerd op basis van een risicoanalyse.

Bestemmingsreserve innovatie

De bestemmingsreserve innovatie is gevormd voor inhoudelijke projecten, zoals beschreven in het Strategisch Plan Deel I, Innoveren en vernieuwen.

Bestemmingsreserve mobiliteit

De bestemmingsreserve mobiliteit is gevormd om organisatorische ontwikkelingen te bevorderen en wordt aangewend voor projecten op het gebied van duurzame inzetbaarheid, re-integratie, herplaatsing en coaching van medewerkers.

Bestemmingsreserve Covid

De bestemmingsreserve Covid is gevormd om Covid gerelateerde kosten van ziekte en verzuim op te vangen.

Bestemmingsreserve Aanbestedingen

De bestemmingsreserve Aanbestedingen is gevormd om te investeren in kennis omtrent aanbestedingen in de breedste zin van het woord.

Bestemmingsreserve Proces Optimalisatie

De bestemmingsreserve Proces Optimalisatie is gevormd om de werkprocessen in de ondersteuning en in de dienstverlening versneld te optimaliseren.

Aanwending van bestemmingsreserves en -fondsen

Uitgaven die worden gedekt uit bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen worden in de resultatenrekening verantwoord en via de resultaatbestemming ten laste van de betreffende reserve gebracht. Wijzigingen in de beperking van de bestemming van reserves welke door de daartoe bevoegde organen of instanties worden aangebracht, worden als overige mutatie binnen het eigen vermogen verwerkt.

Algemene en overige reserves

Onder de algemene en overige reserves is opgenomen dat deel van het eigen vermogen, waarover de bevoegde organen binnen de statutaire doelstellingen van de instelling vrij kunnen beschikken.

Voorzieningen

Algemeen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan en die het gevolg zijn van een gebeurtenis uit het verleden, waarbij het

waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting en verliezen af te wikkelen, tenzij het effect van de tijds waarde van geld niet materieel is, of de voorziening binnen een jaar afloopt: dan wordt de voorziening gewaardeerd tegen nominale waarde.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting

Schulden

De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar.

De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Transactiekosten, die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden, worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen.

Leasing

Farent kan financiële en operationele leasecontracten afsluiten. Een leaseovereenkomst waarbij de voor- en nadelen verbonden aan het eigendom van het leaseobject geheel of nagenoeg geheel door de lessee worden gedragen, wordt aangemerkt als een financiële lease. Alle andere leaseovereenkomsten classificeren als operationele leases. Bij de leaseclassificatie is de economische realiteit van de transactie bepalend en niet zozeer de juridische vorm. Classificatie van de lease vindt plaats op het tijdstip van het aangaan van de betreffende leaseovereenkomst.

Operationele leases

Als de organisatie optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het leaseobject niet geactiveerd. Vergoedingen die worden ontvangen als stimulering voor het afsluiten van een overeenkomst worden verwerkt als een vermindering van de leasekosten over de leaseperiode. Leasebetalingen en vergoedingen inzake operationele leases worden lineair over de leaseperiode ten laste, respectievelijk ten gunste, van de resultatenrekening gebracht, tenzij een andere toerekeningsystematiek meer representatief is voor het patroon van de met het leaseobject te verkrijgen voordelen.

III. 4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen. Baten worden in de resultatenrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Baten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend. In het geval van een geconstateerde fout in voorgaande boekjaren wordt fouterstel toegepast.

Opbrengsten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de resultatenrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald. Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de

dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten. De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Personele kosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit. De beloningen van het personeel worden als last in de resultatenrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de instelling.

Voor de beloningen met opbouw van rechten worden de verwachte lasten gedurende het dienstverband in aanmerking genomen.

Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de resultatenrekening gebracht.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de resultatenrekening gebracht.

Ontslagvergoedingen

Ontslagvergoedingen zijn vergoedingen die worden toegekend in ruil voor de beëindiging van het dienstverband. Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als de instelling zich aantoonbaar onvoorwaardelijk heeft verbonden tot betaling van een ontslagvergoeding. Ontslagvergoedingen worden gewaardeerd met inachtneming van de aard van de vergoeding. Als de ontslagvergoeding een verbetering is van de beloningen na afloop van het dienstverband, vindt waardering plaats volgens dezelfde grondslagen die worden toegepast voor pensioenregelingen. Andere ontslagvergoedingen worden gewaardeerd op basis van de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

Pensioenen

Farent heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij Farent. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Farent betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer.

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Voor pensioenfonds geldt regelgeving met betrekking tot de vereiste dekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. Per 31 december 2021 bedroeg de beleidsdekkingsgraad 109,2%. Farent heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Farent heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden ontvangen (te ontvangen) en aan derden en groepsmaatschappijen betaalde (te betalen) interest.

Subsidies

Subsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruit ontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de instelling zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de instelling gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de resultatenrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruit ontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de organisatie zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de organisatie gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst- en verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie voor de kosten van een actief worden systematisch in de winst- en verliesrekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief.

III. 4.4 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen.

III.4.5 Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening. Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

III.4.6 Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft de organisatie zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT.

III.5 Toelichting op de balans: Activa

1. Materiële vaste activa

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	€	€
Boekwaarde 01-01	741.041	545.370
Bij: Investerings	192.673	311.779
Af: Afschrijvingen	<u>131.160</u>	<u>116.107</u>
Boekwaarde 31-12	<u>802.554</u>	<u>741.041</u>

Zie voor specificatie bijlage 1

Toelichting:*Grond en gebouwen*

Grond en gebouwen betreft het kantoorpand aan de Rogier van der Weydenstraat 2 in 's-Hertogenbosch. De restwaarde is gesteld op € 269.125. Ultimo 2017 is het pand na 20 jaar volledig afgeschreven en is de restwaarde bereikt. Op grond wordt niet afgeschreven. Tevens maken de verbouwingskosten aan het pand onderdeel uit van deze post. Hierop wordt in 10 jaar afgeschreven.

Overige materiële vaste activa

Farent hanteert voor de overige materiële vaste activa een afschrijvingspercentage van 20%. De investeringen in ICT zien met name toe op de aanschaf van laptops en mobiele telefoons.

2. Vorderingen en overlopende activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	€	€
Vorderingen		
Debiteuren	96.157	276.323
	<u>96.157</u>	<u>276.323</u>
Overlopende activa		
Vooruitbetaalde bedragen	26.108	105.409
Nog te ontvangen bedragen	463.770	264.450
Vordering inzake VPB	-	151.712
	<u>489.878</u>	<u>521.571</u>
Totaal vorderingen en overlopende activa	<u>586.035</u>	<u>797.894</u>

Toelichting:

Er is geen voorziening voor incurante vorderingen in aftrek op de debiteuren gebracht. De vordering inzake VPB is begin 2022 door de belastingdienst aan Farent betaald.

3. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	€	€
Kas	2.460	1.987
Kruisposten	460	1.732
Banken	6.614.530	5.892.845
Totaal liquide middelen	<u>6.617.450</u>	<u>5.896.564</u>

Toelichting:

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit direct opeisbare tegoeden en staat hiermee ter vrije beschikking van de entiteit.

III.5 Toelichting op de balans: Passiva

4. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	€	€
Algemene reserve	579.392	425.954
Bestemmingsreserves	3.955.607	3.727.534
Bestemmingsfondsen	-	-
Totaal eigen vermogen	<u>4.534.999</u>	<u>4.153.488</u>

	Saldo per 1-1-2022	Resultaat bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-12-2022
	€	€	€	€
Algemene reserve				
Algemene reserve	425.954	153.438		579.392
Subtotaal algemene reserve	425.954	153.438	-	579.392
Bestemmingsreserves				
Risicoreserve	3.078.456	186.502	-	3.264.958
Bestemmingsreserve Innovatie	125.479	-9.479	-	116.000
Bestemmingsreserve Mobiliteit	423.599	-23.950	-	399.649
Bestemmingsreserve Covid	100.000	-100.000	-	-
Bestemmingsreserve Aanbesteding	-	100.000	-	100.000
Bestemmingsreserve Proces Optimalisatie	-	75.000	-	75.000
Subtotaal bestemmingsreserves	3.727.534	228.073	-	3.955.607
Totaal eigen vermogen	4.153.489	381.510	-	4.534.999

Toelichting

Algemene reserve

Het resultaat na resultaatbestemming is toegevoegd aan de Algemene Reserve.

De onttrekking aan de bestemmingsreserve Innovatie betreft een budgetoverschrijding.

De onttrekking aan de Bestemmingsreserve Mobiliteit betreft kosten om organisatorische ontwikkelingen te bevorderen en wordt aangewend voor projecten op het gebied van duurzame inzetbaarheid, re-integratie, herplaatsing en coaching van medewerkers.

De onttrekking aan de bestemmingsreserve Covid betreft de corona gerelateerde ziekte-verzuimkosten.

De bestemmingsreserve Aanbesteding is gevormd om te kunnen investeren in kennis omtrent aanbestedingsvraagstukken.

De Bestemmingsreserve Proces Optimalisatie is gevormd om te kunnen investeren in procesverbetering en het versneld optimaliseren van de ondersteunende systemen.

5. Voorzieningen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	€	€
Voorziening Loopbaanbudget	325.741	331.816
Voorziening Langdurig Zieken	234.048	296.539
Voorziening Transitievergoeding	58.559	-
Totaal Voorzieningen	<u>618.348</u>	<u>628.355</u>

Toelichting:

Voorziening Loopbaanbudget

Werknemers kunnen dit individuele budget besteden aan het verbeteren van inzetbaarheid conform afspraken die zijn gemaakt met de werknemers. Het loopbaanbedrag kan maximaal 60 maanden worden opgebouwd. Voor het openstaande saldo is de voorziening gevormd.

Voorziening Langdurig Zieken

De voorziening langdurig zieken is gevormd voor de verplichte loondoorbetaling gedurende de periode van ziekte of arbeidsongeschiktheid voor medewerkers waarvan de verwachting is dat zij niet meer (volledig) zullen terugkeren in het arbeidsproces. In de berekening is geen rekening gehouden met de eventueel te betalen transitievergoeding bij uitdiensttreding na langdurige ziekte.

Voorziening Transitievergoeding

Conform de wetgeving is transitievergoeding onder voorwaarden verschuldigd bij afkoop van een vast contract en bij afloop van een tijdelijke arbeidsovereenkomst. De hoogte van de voorziening is naar rato opgebouwd voor medewerkers met een tijdelijke arbeidsovereenkomst waarvan de verwachting is, dat dit contract niet wordt verlengd.

6. Overige kortlopende schulden en overlopende passiva

De specificatie is als volgt:

	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
	€	€
Crediteuren	406.905	269.732
Nog te betalen sociale lasten	1.019.290	949.369
Omzetbelasting	6.226	19.568
Schulden ter zake van pensioenen	182.812	-
Nog te betalen salarissen en toeslagen	98.261	94.330
	<u>1.713.494</u>	<u>1.332.999</u>
Vakantiedagenverplichting	544.656	560.684
	<u>544.656</u>	<u>560.684</u>
Nog te betalen bedragen	198.931	188.532
Ntb inzake activiteiten	104.227	104.567
Vooruit ontvangen bedragen	2.971	12.168
Vooruit ontvangen subsidies	<u>288.412</u>	<u>454.706</u>
	594.541	759.973
Totaal kortlopende schulden en overlopende passiva	<u><u>2.852.691</u></u>	<u><u>2.653.656</u></u>

Toelichting:

De kosten en verplichtingen zijn, voor zover betrekking op 2022, volledig opgenomen.

De vakantiedagenverplichting is op basis van het aantal dagen gedaald. Meer medewerkers hebben verlof opgenomen in 2022. Salarisstijging dempt dit effect.

7. Financiële instrumenten

Algemeen

Farent maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten, die Farent blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen. Farent handelt niet in financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van het kredietrisico bij elke tegenpartij of markt te beperken. Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de organisatie verschuldigde betalingen blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten.

8. Niet in de balans opgenomen verplichtingen, activa en regelingen

(Meerjarige) financiële verplichtingen

Farent heeft de volgende meerjarige verplichtingen uit hoofde van lopende leasecontracten, huur en overeenkomsten.

	<u>betaalbaar binnen 1 jaar</u>	<u>betaalbaar 1-5 jaar</u>	<u>betaalbaar na 5 jaar</u>	<u>Totaal</u>
	€	€	€	€
Kopieerapparatuur	13.000	10.833	-	23.833
Vodafone	7.552	-	-	7.552
ICT	120.460	-	-	120.460
Huur	28.059	8.290	540	36.890

III.6 Toelichting op de Staat van Baten en Lasten

9. Personeelskosten

De specificatie is als volgt:

	Begroting	2022	2021
	€	€	€
Bruto salarissen	11.366.031	11.099.570	10.828.455
Sociale Lasten	1.625.389	1.987.914	1.804.453
Pensioenpremie	970.701	1.099.252	1.020.854
Doorbelaste salariskosten	-	-52.681	-0
Totaal salariskosten	13.962.121	14.134.055	13.653.761
Personeel niet in loondienst	140.000	284.107	232.179
Reiskosten	139.000	196.767	164.001
Arbo- en Verzuimkosten	90.000	108.444	73.641
Ziektevervanging/verzuim	100.000	415.037	125.237
Overige personeelskosten	387.001	385.643	491.379
	856.001	1.379.998	1.086.437
Totaal personeelskosten	14.818.122	15.524.121	14.740.199
Gemiddeld aantal Fte's		206	196

Toelichting cijfers voorgaande jaar:

De stijging van de personele kosten is te verklaren door een stijgend aantal fte's door enerzijds een groeiend aantal opdrachten en anderzijds de cao-stijging.

Personeel niet in loondienst is gestegen. Er wordt meer gebruik gemaakt van externe capaciteit vanwege de krapte op de arbeidsmarkt en er zijn relatief meer projecten met tijdelijke middelen.

Door een relatief hoog ziekteverzuim is vaker een beroep gedaan op aanvullende interne en externe capaciteit.

10. Huisvestingskosten

De specificatie is als volgt:

	<u>Begroting</u>	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€	€	€
Huur	177.500	132.304	170.824
Energiekosten	30.000	20.896	21.306
Onderhoudskosten	10.000	14.426	11.147
Belasting en verzekering gebouwen	8.000	7.098	8.870
Overige huisvestingskosten	124.000	102.850	72.290
Totaal Huisvestingskosten	349.500	277.575	284.437

Toelichting cijfers voorgaande jaar:

De huisvestingskosten laten een lichte daling zien ten opzichte van 2021. Er wordt effectiever gebruik gemaakt van locaties.

11. Organisatiekosten

De specificatie is als volgt:

	<u>Begroting</u>	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€	€	€
Kantoorbenodigdheden	10.000	12.613	13.322
Drukwerk, kopiëren en repro	39.000	19.206	31.109
Contributies en abonnementen	50.500	40.887	38.513
ICT, telefoon en internet	963.000	817.487	896.042
Administratie- en advieskosten	147.000	149.801	190.716
Bankkosten	20.000	10.531	10.580
Overige bedrijfskosten	142.000	182.476	123.994
Totaal Organisatiekosten	1.371.500	1.233.001	1.304.276

Toelichting:

De totale organisatiekosten liggen ruim onder de kosten van 2021. Er wordt sterk gestuurd op kostenbeheersing.

12. Activiteitenkosten

De specificatie is als volgt:

	Begroting	2022	2021
	€	€	€
Personele kosten	179.889	254.400	178.158
Kosten Vrijwilligers	169.058	239.083	189.459
Kosten stagiaires	1.904	2.693	20.959
Huisvestingskosten Act	157.737	223.072	157.866
Huur Materiaal	14.747	20.855	3.099
Koop Materiaal	11.637	16.457	34.029
Organisatiekosten Act	114.636	162.119	155.966
Consumptiegoederen	93.756	132.590	85.693
Overige kosten	136.910	193.619	134.034
Totaal Activiteitenkosten	880.273	1.244.889	959.263

Toelichting:

De totale activiteitenkosten zijn hoger dan de begroting en de kosten van 2021. Tijdens de coronamaatregelen in 2021 moesten de activiteiten op een andere wijze plaats vinden. In 2022 zijn de live activiteiten weer massaal opgestart. Toename van opdrachten is ook een oorzaak van toegenomen activiteitenkosten.

13. Afschrijvingskosten

De specificatie is als volgt:

	Begroting	2022	2021
	€	€	€
Afschrijvingskosten	153.600	131.160	116.109
Totaal Afschrijvingskosten	153.600	131.160	116.109

Toelichting:

Farent investeert in ICT-apparatuur afhankelijk van de levensduur en in relatie tot de veiligheid van deze apparatuur.

14. Subsidies Gemeenten

De specificatie is als volgt:

	Begroting	2022	2021
	€	€	€
Subsidies Gemeenten	16.151.913	16.989.662	15.977.679
Subsidies SMW	298.742	332.827	287.139
Totaal Subsidies Gemeenten	16.450.655	17.322.488	16.264.818

De Subsidies Gemeenten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2022
	€
Gemeente 's-Hertogenbosch Hoofdopdracht	12.120.927
Gemeente 's-Hertogenbosch Subsidie overige opdrachten	92.040
Gemeente 's-Hertogenbosch Wvvgz	649.118
Gemeente Heusden Subsidie O3	630.141
Gemeente Heusden Jeugdprofessional	38.667
Gemeente Heusden Gedupeerden zorgtoeslag	1.656
Gemeente Oisterwijk Basissubsidie	721.276
Gemeente Oisterwijk Subsidie overige opdrachten	60.334
Gemeente Vught Subsidie welzijn Vught	807.029
Gemeente Vught Subsidie Wegwijs+	437.632
Gemeente Vught Automaatje	6.400
Gemeente Vught Vluchtelingenwerk	24.944
Gemeente Vught Maatschappelijke begeleiding statushouders	100.460
Gemeente Vught Jeugd aan Zet in crisistijd	12
Gemeente Loon op Zand Basissubsidie	339.623
Gemeente Meijerijstad Basissubsidie	318.118
Gemeente Meierijstad overige opdrachten	58.022
Gemeente Hilvarenbeek Basissubsidie	301.051
Gemeente Hilvarenbeek Ouderschap, relaties en scheiden	12.004
Gemeente Sint-Michielsgestel Basissubsidie	270.208
	16.989.662

Toelichting:

De subsidies van de gemeenten zijn in totaal met ruim € 1 miljoen gestegen. De relatief grootste stijging zit in de hoofdopdracht van de gemeente 's-Hertogenbosch.

15. Overige bedrijfsopbrengsten

De specificatie is als volgt:

	Begroting	2022	2021
	€	€	€
Centrum voor Traject Management CvTB	269.028	299.046	308.957
Overige opbrengsten	863.311	1.193.049	1.115.672
Totaal overige bedrijfsopbrengsten	1.132.339	1.492.095	1.424.629

De specificatie van de overige opbrengsten is als volgt:

	2022	2021
	€	€
Groepstrainingen	77.138	54.080
Corporaties	21.999	27.920
Centrum Seksueel Geweld	36.103	36.419
Gemeente Oisterwijk	-	54.800
Gemeente Maasdriel	-	20.183
Facilitaire kosten Wijkpleinen	149.000	132.258
Bedrijfsmaatschappelijk werk	53.871	41.680
Subsidie inzake zorgbonus	-	88.147
Overige subsidies	40.811	26.257
Inkomsten diverse instanties	147.584	271.902
Specialistische Jeugdhulp	15.039	-
Detacheringen	260.572	178.816
Schooljongerenwerk	316.667	-
Directe opbrengsten door derden	45.104	29.769
Overigen	29.161	153.441
Totaal overige opbrengsten	1.193.049	1.115.672

Toelichting:

De overige opbrengsten zijn nagenoeg gelijk gebleven ten opzichte van 2021. De overige opbrengsten worden voornamelijk gegenereerd uit detachering, doorbelasting aan partners waarmee wordt samengewerkt en Schooljongerenwerk.

16. Financiële baten en lasten

De specificatie is als volgt:

	<u>Begroting</u>	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€	€	€
Rentebaten	-	-	-
Rentelasten (-)	-10.000	-22.327	-29.324
Totaal financiële baten en lasten	<u>-10.000</u>	<u>-22.327</u>	<u>-29.324</u>

Toelichting:

De rentelasten betreffen voornamelijk de negatieve rente over het spaartegoed en saldo op de lopende rekening(en).

17. Belastingen

De specificatie is als volgt:

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
	€	€
Vrijval voorziening VPB	-	268.041
Totaal belastingen	<u>-</u>	<u>268.041</u>

Toelichting:

De belastingdienst heeft de navorderingsaanslagen VPB 2013, 2014 en 2015 ambtshalve tot nihil verminderd. In 2021 heeft dit tot een bate van € 268.041 geleid als gevolg van de vrijval voorziening VPB en de terugbetalingen door de belastingdienst met betrekking tot de jaren 2013, 2014 en 2015.

III.7 WNT-verantwoording 2022 Stichting Farent

De WNT is van toepassing op Farent. Het voor Farent toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000. Dit betreft het algemeen bezoldigingsmaximum. De binnen onze organisatie geïdentificeerde leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking hebben geen dienstbetrekking bij een andere WNT-plichtige instelling(en) als leidinggevende topfunctionaris (die zijn aangegaan vanaf 1 januari 2018).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

2. WNT-gegevens topfunctionarissen met een dienstbetrekking 2022

bedragen x € 1	J.E.C. Jacobs	E.A. de Rooij	J.P. Andréé
Functiegegevens	Bestuurder	Senior manager/ adviseur	Senior manager/ adviseur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 – 31/12	01/01 – 17/08	01/09 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1*	1	0,78
Dienstbetrekking?	Ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	137.307	71.484	26.889
Beloningen betaalbaar op termijn	13.658	8.033	3.110
Subtotaal	150.965	79.517	29.999
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000	135.518	56.153
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	150.965	79.517	29.999
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

*1 Fte is 38 uur.

3. WNT-gegevens topfunctionarissen met een dienstbetrekking 2021

bedragen x € 1	J.E.C. Jacobs	E.A. de Rooij
Functiegegevens	Bestuurder	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1*	1
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	134.002	107.881
Beloningen betaalbaar op termijn	12.932	12.074
Subtotaal	146.935	119.955
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000	209.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	146.935	119.955
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

*1 Fte is 38 uur.

4. WNT-gegevens Toezichthoudende topfunctionarissen 2022

bedragen x € 1	T.L. Vloet MMO	J.M.H. van de Ven	S. Nhass
Functiegegevens	Voorzitter	Vice voorzitter	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/07 – 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	6.000	4.000	2.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	32.400	21.600	10.800
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	6.000	4.000	2.000
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

bedragen x € 1	E.W.A. Knippers	M.L.A. van Opstal	R.W.M. Rottier
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 – 31/12	01/01 – 10/06	01/01 – 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	4.000	2.000	4.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	21.600	10.800	21.600
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	4.000	2.000	4.000
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

5. WNT-gegevens Toezichthoudende topfunctionarissen 2021

bedragen x € 1	T.L. Vloet MMO	J.M.H. van de Ven	G.D. Hospers
Functiegegevens	Voorzitter	Vice voorzitter	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 01/07
Bezoldiging			
Bezoldiging	6.000	4.000	2.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	31.150	20.800	10.450

bedragen x € 1	E.W.A. Knippers	M.L.A. van Opstal	R.W.M. Rottier
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Bezoldiging			
Bezoldiging	4.000	4.000	4.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	20.900	20.900	20.900

6. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hier verder vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

III.8 Vaststelling en goedkeuring

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

Het Bestuur van Farent heeft de jaarrekening 2022 opgemaakt en vastgesteld in de vergadering van 24 april 2023.

De Raad van Toezicht van Farent heeft de jaarrekening 2022 goedgekeurd in de vergadering van 24 april 2023.

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling als opgenomen in paragraaf 3.2.

Ondertekening door bestuurder en toezichthouders

De jaarrekening was getekend op 24 april 2023:

WG Mevrouw J.E.C. Jacobs
(Bestuurder)

WG De heer T.L. Vloet
(Voorzitter RvT)

WG Mevrouw J.M.H. van de Ven
(Vicevoorzitter RvT)

WG Mevrouw E.W.A. Knippers
(Lid RvT)

WG Mevrouw S. Nhass
(Lid RvT)

WG De heer R.W.M. Rottier
(Lid RvT)

Paragraaf IV

Overige gegevens

IV.1 Statutaire regeling resultaatbestemming

In de statuten is geen resultaatbestemming opgenomen.

IV.2 Nevenvestigingen

Stichting Farent heeft geen nevenvestigingen.

IV.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.

Bijlage 1

	Saldo per 1-1-2022	Bij: Investerings	Af: afschrijvingen	Saldo per 31-12-2022
	€	€	€	€
Grond en Gebouwen	217.682	13.270	23.320	207.632
Pand en grond paters	269.125	-	-	269.125
Investerings in				
huurpanden	14.605	-	5.057	9.548
Inventarissen	11.200	1.497	6.694	6.003
Elektronica	389	-	306	83
ICT	216.274	177.906	92.576	301.604
Vervoersmiddelen	11.767	-	3.208	8.560
Totaal activa	741.041	192.673	131.160	802.554

Aan de raad van toezicht en raad van bestuur van
Stichting Farent

Baker Tilly (Netherlands) N.V.
Utopialaan 46 / Gebouw C.11
Postbus 1120
5200 BD 's-Hertogenbosch

T: +31 (0)73 613 16 86

denbosch@bakertilly.nl
www.bakertilly.nl

KvK: 24425560

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in de jaarverslaggeving opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Stichting Farent te 's-Hertogenbosch gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarverslaggeving opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Farent per 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven en de bepalingen van en krachtens de Wet Normering Topinkomens (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022;
2. de staat van baten en lasten over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en de regeling Controleprotocol WNT 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Farent zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheids-regels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de regeling Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslaggeving opgenomen andere informatie

De jaarverslaggeving omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag in overeenstemming met RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening**Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening**

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven en de bepalingen van en krachtens de WNT. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de organisatie.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de regeling Controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

's-Hertogenbosch, 25 april 2023

Baker Tilly (Netherlands) N.V.

Was getekend
drs. G.J.P. den Brok RA